

MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI

securitatea

STRICT SECRET

Nr. 4 (76)-1986

securitatea

1986

Exemplar nr.

633

STRICT SECRET

Cuprins

In sprijinul
invățămintului
de specialitate

pag.

- Conceptul de prevenire elaborat de secretarul general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU — fundament și călăuză pentru întreaga activitate de securitate — col. Costică Mohorea, col. Lucian Molnar și maior Alexandru Olaru 5—12
- Organizarea activității de supraveghere informativ-operativă a comercianților străini și a legăturilor suspecte din rindul cetățenilor români — lt. col. Gheorghe Iliescu și maior Vasile Căciulă . 13—19
- Căi, metode și mijloace folosite în activitatea de pașapoarte și P.C.T.F. pentru culegerea, verificarea și exploatarea datelor și informațiilor cu conținut operativ, referitoare la activitatea străinilor veniți în țara noastră — col. Vasile Niculescu . . 20—24
- Particularități ale muncii de securitate pe profil de informații interne, contrainformații în sectoarele economice, contraspionaj și contrainformații militare în perioada inițială și pe timpul ducerii războiului de către întregul popor — lt. col. Filip Teodorescu, maior Dumitru Pețanca, lt. col. Claudiu Bucur, col. Ioan Bordei, lt. col. Valeriu Gherghie și maior Alexandru Curcă Stănescu 25—35
- Acțiunile unităților Departamentului Securității Statului, în cooperare cu celelalte organe și unități ale Ministerului de Interne, unitățile armatei, gărzile patriotice și alte elemente ale sistemului apărării naționale, pentru descoperirea, capturarea sau nimicirea elementelor de cercetare — diversiune și teroriste care vor acționa în perioada inițială a războiului — lt. col. Ioan Potecă și maior Alexandru Cristescu 36—42

Dialog

**Punct ochit —
punct lovit**

**Documente de
arhivă**

**Din presa de
peste hotare**

* * *

- Posibilități de organizare a unor nuclee de rezistență de către cadre de securitate pe teritoriul temporar invadat de inamic, în imediata apropiere a liniei frontului. Sistemul de conducere și cooperare între acestea — lt. col Nicolae Botezatu . 43—48
- Pregătirea contrainformativă și antiinfracțională a populației. Forme, mijloace, eficiență — col. Florian Bunta 49—52
- Combinația noastră — maior Constantin Mladin 53—55
- Cu metode din arsenalul crimei — col. Traian Bara 56—57
- Spionaj și contraspionaj la Maputo — căpitan Ilarie Filip 58—61
- Bibliografie la temele pentru pregătirea de specialitate 62—64

Publicația este editată în cadrul Centrului de informatică și documentare
Redactori: locotenent-colonel Dumitru DĂNAU și locotenent-colonel Ana PĂUNA

„Referendumul de la 23 noiembrie privind reducerea cu 5 la sută a efectivelor, armamentelor și cheltuielilor militare a demonstrat voința unanimă a poporului nostru de a acționa cu toată hotărîrea în direcția dezarmării. Avem marea satisfacție că hotărîrea poporului nostru a fost primită în toată lumea — inclusiv la Organizația Națiunilor Unite — cu deosebit interes și aprecieri elogioase la adresa poporului român, care tocmai în acest An Internațional al Păcii a acționat concret în această direcție, și este, pînă acum, singurul care a hotărît să treacă la asemenea măsuri de dezarmare, demonstrînd că dezarmarea, pacea nu se realizează numai prin declarații și vorbe, că este nevoie de a se trece la acțiuni reale, concrete. Sperăm — așa cum mulți oameni politici și de stat au declarat, referindu-se la inițiativa României — că și alte state vor înțelege că a sosit timpul și că este necesar, în interesul popoarelor lor, al păcii în întreaga lume, să treacă la dezarmare, la înlăturarea armelor nucleare, la o lume a colaborării și păcii !“.

NICOLAE CEAUȘESCU

(Cuvîntare la Plenara Consiliului
Național al F.D.U.S. — 8 decembrie 1986)

CONCEPTUL DE PREVENIRE ELABORAT DE SECRETARUL GENERAL AL PARTIDULUI, TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU — FUNDAMENT ȘI CĂLAUZĂ PENTRU ÎNTREAGA ACTIVITATE DE SECURITATE.

MĂSURILE SPECIFICE DE PREVENIRE CARE SE ÎNTREPRIND PE LINIE DE SECURITATE ȘI CĂILE DE CREȘTERE CONTINUĂ A EFICIENȚEI ACESTORA

X [1] *Concepția Partidului Comunist Român, a secretarului său general, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, cu privire la activitatea de prevenire*

În concepția partidului nostru, a secretarului său general, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, activitatea de prevenire a infracțiunilor, a celorlalte fapte cu caracter antisocial este o problemă a întregului popor. Ea angajează întreaga societate, toate instituțiile acesteia, pe toți cetățenii. Din acest punct de vedere, sistemul democrației muncitorești, revoluționare, în totalitate, trebuie să participe activ la cultivarea răspunderii pentru respectarea legilor, a normelor de conviețuire socială, a disciplinei și ordinii proprii societății noastre, prin care se pot preveni orice abateri. În acest spirit, activitatea de prevenire este organizată la nivelul întregului sistem social și se desfășoară sub directă conducere a partidului.

În documentele Partidului Comunist Român, hotărîndu-se măsuri de perfecționare a conducerii tuturor sectoarelor de activitate, a legislației R. S. România, a activității organelor de justiție și ale Ministerului de Interne, s-a stabilit ca această perfecționare să se facă pe baza următoarelor orientări și principii fundamentale :

a) respectarea neabătută a Constituției și legilor țării, combaterea oricăror încălcări ale legalității socialiste și ordinii de drept, creșterea răspunderii fiecărui cetățean pentru îndeplinirea programului construcției socialiste, pentru respectarea legilor și a normelor de conviețuire socială ;

b) asigurarea legalității și ordinii de drept, care să se bazeze pe o atitudine intransigentă față de orice încălcare a legilor, pe creșterea vigilenței față de manifestările incompatibile cu normele de conviețuire din societatea noastră. Trebuie aplicat ferm principiul ca nimeni să nu se poată sustrage răspunderii față de colectivul de muncă, față de societate și stat, pentru încălcarea legilor și normelor de conviețuire socială și, deci, să nu rămână nepedepsit, dar, totodată, nimeni să nu fie sancționat sau pedepsit pe nedrept. Să fie respectat cu cea mai mare strictețe principiul de drept, potrivit căruia, până la stabilirea vinovăției cuiva, acesta este considerat nevinovat, organele de stat și justiție avînd datoria de a dovedi atît vinovăția, cît și gravitatea faptelor pentru a se putea aplica sancțiunile și pedepsele corespunzătoare. O dată vinovăția stabilită, sancțiunile, pedepsele să fie aplicate cu toată fermitatea și severitatea, în raport cu gravitatea abaterilor ori infracțiunilor săvîrșite ;

c) sporirea rolului conducerilor unităților socialiste, al colectivelor de muncă, al consiliilor profesionale din școli și facultăți, al factorilor de comandă din unitățile militare etc. în prevenirea și combaterea abaterilor și încălcărilor legii, în respectarea regulilor de ordine și disciplină, a normelor, de către toți cetățenii, atît în producție, cît și în familie și societate ;

d) perfecționarea cadrului pentru participarea directă a colectivelor de oameni ai muncii, a maselor populare la activitatea de elaborare a legilor, de traducere a lor în viață și de înfăptuire a justiției. În acest fel, se va asigura promovarea într-un mod nou, superior, a concepției clasei muncitoare despre umanismul revoluționar, dreptate și adevăr, etică și echitate, despre ocrotirea valorilor de bază ale societății noastre ;

e) în modul de sancționare și pedepsire a celor ce comit încălcări ale legilor și normelor de conviețuire socială, precum și în felul de executare a sancțiunilor și pedepselor, trebuie să se pornească de la necesitatea îndreptării celor vinovați și a redării lor societății.

În ce privește organele de securitate, s-au hotărît măsuri de perfecționare a activității acestora, în raport cu importanța și complexitatea sarcinilor ce le sînt încredințate în actuala etapă de dezvoltare a societății noastre socialiste, respectiv :

— situarea pe primul plan, în activitatea specifică, a prevenirii oricăror infracțiuni și abateri de la prevederile legale ; luarea unor măsuri eficiente de prevenire a săvîrșirii de fapte dăunătoare și a oricăror acțiuni ostile care lovesc în interesele societății ;

— întărirea vigilenței, acționîndu-se cu toată hotărîrea pentru descoperirea infracțiunilor și aplicarea cu fermitate a prevederilor legale împotriva făptuitorilor ;

— împreună cu organele procuraturii și justiției, cu celelalte organe de stat, să-și sporească contribuția la educarea cetățenilor în spiritul legalității ; să folosească practica informării maselor populare asupra diferitelor cazuri de infracțiuni și punerii în dezbaterea colectivelor de oameni ai muncii a celor ce încalcă legile țării ;

— în întreaga lor activitate, să dezvolte permanent conlucrarea cu masele de oameni ai muncii, veghind la respectarea fermă a legilor țării, a legalității socialiste, astfel ca nimeni să nu se poată sustrage pedepsei drepte a poporului pentru infracțiunile săvârșite, dar, totodată, nimeni să nu poată fi pedepsit pe nedrept.

Documentele de partid relevă cu claritate locul și rolul muncii de prevenire în ansamblul activității de apărare a cuceririlor socialiste ale poporului, sarcinile și misiunile specifice ce revin fiecărui organism social, inclusiv organelor de securitate, pe această linie, precum și legătura directă dintre activitatea de prevenire, combativitatea și fermitatea față de orice încălcare a legii de natură să afecteze securitatea statului.

[2] *Prevenirea și caracteristicile acesteia*

Analizînd din punct de vedere etimologic și semantic conținutul conceptului de prevenire, rezultă că acesta se referă la preîntîmpinarea unor situații, de obicei nedorite, pentru ca în final să se evite producerea lor. Cu alte cuvinte, a preveni înseamnă a preîntîmpina ceva ce s-ar putea produce, înlăturînd cauzele și împrejurările generatoare sau favorizante și luîndu-se, totodată, măsuri pentru împiedicarea producerii faptelor și urmărilor acestora.

Din cele analizate se desprinde concluzia că activitatea de prevenire este deosebit de complexă, că ea poate fi realizată cu eficiență atunci cînd la îndeplinirea ei concură toate sistemele și subsistemele orînduirii noastre, că aceasta este o problemă a întregului popor și că ea este în atenția partidului și a statului nostru.

În materialele de specialitate prevenirea este definită ca un ansamblu de măsuri politice, economice, educative, organizatorice, juridice, administrative ori de altă natură, menite să ducă la cunoașterea și înlăturarea cauzelor care generează și a condițiilor care favorizează săvîrșirea de infracțiuni sau alte fapte antisociale, măsuri la a căror aplicare organele de securitate își aduc o contribuție însemnată, prin folosirea unor mijloace și metode specifice de muncă, în conformitate cu atribuțiile ce le sînt conferite.

Deci, la realizarea acestei importante activități — prevenirea —, organele de securitate au un rol important, derivat din atribuțiile statuate de lege și care, la nivelul acestui organ al administrației de stat, înseamnă :

— anticiparea evoluției posibile a unor stări, fapte și fenomene, pe baza datelor de cunoaștere acumulate și luarea măsurilor care să anihileze cauzele generatoare și împrejurările favorizatoare ale unor evenimente cu efecte dăunătoare pentru vreuna dintre valorile ocrotite de lege ;

— împiedicarea producerii faptelor antisociale, preîntîmpinarea încălcării legilor țării, diminuarea neconținută a fenomenului infracțional.

În concluzie, prevenirea infracțiunilor și a altor fapte și fenomene antisociale presupune: preîntâmpinarea continuării sau oprirea faptelor de natură să aducă atingere relațiilor sociale ocrotite de lege; împiedicarea producerii urmărilor dăunătoare intereselor generale; limitarea și recuperarea eventualelor prejudicii cauzate; zădărnicierea tuturor încercărilor de antrenare a altor persoane la activități contra securității statului, a proprietății socialiste și personale, a ordinii și liniștii publice, drepturilor și intereselor legale ale persoanei; asigurarea descoperirii cu operativitate și tragerii la răspundere cu fermitate, în conformitate cu legile țării, a tuturor celor care prin faptele lor încearcă să lovească în securitatea statului.

Activității de prevenire îi sînt specifice următoarele trăsături:

a) **Caracterul politic.** Fiind destinată să asigure integritatea valorilor umane, materiale și spirituale ale țării noastre, activitatea de prevenire are un pronunțat caracter politic și constituie, de fapt, o direcție principală a politicii partidului și statului în domeniul apărării tuturor relațiilor sociale, cu deosebire a celor privitoare la suveranitatea, independența și securitatea României socialiste.

b) **Caracterul umanitar.** Prin conținutul și finalitatea ei, activitatea de prevenire asigură integritatea valorilor create de oamenii muncii și destinate permanentei ridicări a nivelului lor de bunăstare materială și spirituală, contribuie la apărarea climatului necesar desfășurării muncii pașnice de construcție socialistă; se integrează organic în politica partidului de dezvoltare și afirmare plenară a personalității umane; este menită să-i sprijine pe oameni să înțeleagă și să respecte conținutul legilor și al celorlalte acte normative, să-i împiedice să cadă sub influențe dăunătoare și să comită fapte contrare intereselor societății, iar atunci cînd o fac, să-i ajute să se îndrepte.

c) **Caracterul ofensiv** al activității de prevenire impune organizarea, pregătirea și întreprinderea acelor acțiuni care să nu permită săvîrșirea faptelor antisociale.

d) **Caracterul permanent.** Munca de prevenire nu poate fi eficientă dacă se desfășoară sporadic, în salturi, ea este o activitate continuă, organizată și sistematică.

e) **Caracterul multilateral și diversificat** al activității de prevenire rezultă din faptul că se întemeiază pe folosirea convergentă a unei game variate de metode organizatorice, educative, speciale ori de altă natură.

f) **Caracterul specific** al activității de prevenire este dat de competența fiecărei unități, de mijloacele și metodele folosite, adecvate specificului obiectivului, situației și scopului urmărit. Organele de se-

curitate, în limitele competențelor speciale și teritoriale, prin mijloace și metode specifice, diversificate, realizează prevenirea infracțiunilor și a altor fapte antisociale.

X [3] Măsurile specifice de prevenire care se întreprind pe linie de securitate și căile de creștere continuă a eficienței acestora

Pentru prevenirea infracțiunilor și a altor fapte antisociale de natură a aduce atingere securității statului, organele de securitate acționează prin următoarele măsuri specifice :

acțiuni → pregătirea contrainformativă și antiinfracțională a populației ;
— sesizarea conducătorilor organizațiilor socialiste de stat sau obștești ;

— apărarea creațiilor tehnice, științifice și culturale ;

1 — aplicarea sancțiunilor contravenționale ;

2 — influențarea pozitivă și atenționarea ;

3 — destrămarea încercărilor de constituire a unor anturaje cu preocupări ostile ;

4 — avertizarea ;

5 — punerea în dezbatere publică sau a colectivelor de oameni ai muncii ;

6 — întreruperea șederii în țară sau declararea ca persoană indezirabilă ;

7 — cercetarea informativă ; *Amplasarea unităților*

8 — urmărirea penală.

De asemenea, organele de securitate întreprind și alte măsuri de prevenire, cum ar fi :

— informarea organelor de partid cu privire la fapte preinfracționale săvârșite de unii membri de partid în legătură cu o serie de stări de pericol, stări negative de lucruri ori stări de spirit necorespunzătoare, care necesită intervenția preventivă a acestor organe ;

— sesizarea altor organe — miliție, procuratură, pompieri, protecția muncii etc. — competente a lua măsuri de preîntâmpinare a unor stări de pericol ori a altor fenomene ce pot degenera în infracțiuni sau a sancționa infracțiuni de drept comun, contravenții, abateri disciplinare ori alte asemenea fapte ;

— informarea organelor U.T.C. și a altor factori educaționali cu privire la unele fapte și manifestări ale minorilor sau tinerilor ;

— determinarea unor membri majori ai familiilor cu bolnavi psihic periculoși — care au săvârșit fapte preinfracționale de compe-

tența organelor de securitate — să sesizeze organele sanitare competente a lua vreuna din măsurile prevăzute în Decretul nr. 313/1980 privind asistența acestei categorii de bolnavi;

— încredințarea în supravegherea familiei a minorilor ori tinerilor care pregătesc sau au comis fapte de natură a degenera în infracțiuni date în competența organelor de securitate;

— efectuarea de controale periodice cu privire la modul de aplicare a dispozițiilor legale referitoare la apărarea secretului de stat și relațiile cu străinii și sprijinirea conducătorilor acestora în vederea prelucrării în adunările generale ale oamenilor muncii a neregulilor constatate;

— organizarea și desfășurarea judecării unor cauze, în conlucrare cu organele de procuratură și justiție, la locurile de muncă ale faptuitorilor sau în localitățile unde aceștia domiciliază, în scop educativ și de prevenire;

— publicarea unor cazuri, prin mijloacele de informare în masă, în scop educativ și de prevenire, după rămânerea definitivă a hotărârilor judecătorești.

Avînd în vedere faptul că fiecare caz prezintă particularitățile sale proprii, în funcție de care se stabilesc măsurile concrete de prevenire, enumerarea de mai sus nu are un caracter exhaustiv, existînd posibilitatea de a se folosi și alte metode și mijloace de prevenire (dezinformarea, compromiterea, izolarea etc.). Totodată, fiecare din măsurile de prevenire menționate poate fi adusă la îndeplinire prin forme și mijloace variate, în raport cu particularitățile situației operative.

Eficiența muncii de prevenire a organelor de securitate depinde de factori multipli. Unii dintre aceștia sînt de ordin general și se referă la: sistemul normativ intern de reglementare; modul de organizare a prevenirii; metodele și mijloacele aflate la dispoziție; aspecte pozitive și negative din sistemul informațional; forțele angrenate la realizarea sarcinii și calitatea acestora (discernămintul politico-juridic; capacitatea de analiză și sinteză; operativitatea; responsabilitatea și perseverența în rezolvarea sarcinilor; temeinicia deciziilor etc.).

Acești factori de ordin general fac obiectul analizelor periodice la conducerea Departamentului Securității Statului, ocazie cu care se stabilesc măsuri de îmbunătățire a muncii de la o etapă la alta.

Calitatea și eficiența muncii de prevenire a organelor de securitate depind însă și de următorii factori:

◆ *calitatea muncii informativ-operative*, respectiv calitatea informațiilor și operativitatea cu care se obțin, se analizează și se valorifică în scop preventiv. Din specificul activității de secu-

ritate rezultă că prevenirea se realizează, în primul rând, prin stăpînirea temeinică a situației operative, prin obținerea de informații verificate din toate domeniile în care s-ar putea săvîrși infracțiuni sau alte fapte antisociale de natură a aduce atingere securității statului. Din acest punct de vedere, lipsa informațiilor ne poate pune în situații neprevăzute și nedorite, împiedică prevenirea și afectează negativ întreaga muncă de securitate, creînd posibilitatea de a fi surprinși de o serie de evenimente deosebite, unele din ele cu consecințe grave pentru economia națională, cu victime omenești și mari pagube materiale. Toate acestea impun obținerea, verificarea și valorificarea cu maximă operativitate a informațiilor, îndeosebi a celor care se perimează rapid și se referă la posibile evenimente deosebite din economia națională, acțiuni terorist-diversioniste etc.;

◆ *analiza temeinică, cu discernămint, competență și responsabilitate a informațiilor obținute.* Măsurile de prevenire împotriva unor persoane determinate trebuie luate la momentul oportun, evitîndu-se atît desconspirarea prea devreme a faptului că cel în cauză este în atenția noastră, cît și tergiversarea nejustificată a intervențiilor preventive. În ambele cazuri pot să apară implicații negative pentru munca de securitate (desconspirarea de surse; trecerea la forme mai subtile de activitate ostilă; limitarea posibilităților de documentare a faptelor; continuarea activității dușmănoase etc.);

◆ *conlucrarea permanentă dintre ofițerul operativ și cel de cercetare penală.* Această conlucrare constă în analiza în comun a materialelor existente, în vederea stabilirii celor mai eficiente măsuri de finalizare. Potrivit indicațiilor conducerii Departamentului Securității Statului, organele informative trebuie să solicite analizarea acestor materiale din fazele incipiente ale activității elementelor respective, pentru a se putea interveni operativ în vederea prevenirii acestora. De asemenea, în cadrul conlucrării trebuie să se acorde o atenție sporită conspirării mijloacelor și metodelor specifice de muncă, acoperirii acțiunilor organelor de securitate, în scopul preîntîmpinării proliferării unor cazuri și al folosirii lor în scopuri propagandistice.

Conlucrarea cu ofițerul de cercetare penală se concretizează și în:

— documentarea prin acte premergătoare în toate situațiile de urmărire informativă în care se preconizează avertizarea;

— efectuarea de acte premergătoare în toate cazurile în care se preconizează punerea în dezbatere publică sau a colectivelor de oameni ai muncii, precum și în celelalte cazuri mai importante;

— chemarea persoanelor respective la organele de securitate pentru a-și preciza poziția față de faptele săvîrșite;

— documentarea și probarea activității infracționale săvârșite de străini și legăturile lor suspecte din rîndul cetățenilor români, precum și a cazurilor în care se preconizează luarea unor măsuri de prevenire împotriva unor cetățeni străini sau a legăturilor suspecte ale acestora ;

— cercetarea autorilor de înscrisuri cu conținut ostil identificați ;

— verificarea în comun, înainte de aplicarea propriu-zisă a sancțiunii, a legalității și temeiniciei măsurilor de sancționare contravențională ;

— cercetarea persoanelor care fac obiectul Programului de măsuri „ALFA“ ;

— participarea la pregătirea contrainformativă și antiinfracțională a populației, la informarea cetățenilor în legătură cu cazurile de infracțiuni și alte fapte antisociale care privesc securitatea statului ;

— participarea în echipele de cercetare la fața locului în cazul unor evenimente deosebite suspecte de sabotaj, acte de terorism-diversiune provocate prin incendii, explozii sau în orice alt mod, catastrofe aeriene, feroviare sau navale ori care aduc atingere capacității de apărare a patriei, precum și în cazul difuzării de fițuici sau executării de inscripții cu conținut ostil în locuri publice ;

◆ *perfecționarea conlucrării cu organisme democratiei muncitorești-revoluționare, cu factorii educaționali, conducerile organizațiilor socialiste, celelalte organe de stat (miliție, procuratură, justiție etc.), cu colectivele de oameni ai muncii.* Pe această linie, este necesar :

— să se recurgă cu mai mult curaj la măsurile de punere în dezbatere colectivă, atunci cînd sînt întrunite toate condițiile care să asigure o eficiență sporită ;

— să crească operativitatea în sesizarea conducerilor organizațiilor socialiste și să se asigure urmărirea soluționării pînă la capăt a problemelor, verificîndu-se măsurile luate, dacă acestea sînt de natură a înlătura stările de pericol semnalate, iar în caz contrar, cu respectarea competențelor de aprobare, să se raporteze mai departe, pe cale ierarhică ;

— să se conlucreze mai bine cu celelalte organe de stat cu ocazia controalelor efectuate în obiectivele economice, formîndu-se echipe mixte de control, în vederea sesizării unor aspecte multiple și importante și a luării măsurilor de remediere ce se impun ;

◆ *continua perfecționare a pregătirii politico-ideologice de specialitate, juridice și militare a cadrelor constituie un alt factor important de sporire a calității și eficienței muncii de prevenire a organelor de securitate.*

Colonel Costică MOHOREA

Colonel Lucian MOLNAR

Maior Alexandru OLARU

ORGANIZAREA
ACTIVITĂȚII
DE SUPRAVEGHERE
INFORMATIV-
OPERATIVĂ
A COMERCIANȚILOR
STRĂINI ȘI
A LEGĂTURILOR
SUSPECTE
DIN RÎNDUL
CETĂȚENILOR
ROMÂNI

● **Particularități
ale măsurilor
preventive
întreprinse
de organele
de securitate
pentru
contracararea
acțiunilor ostile
ale acestora**

Realizările obținute pe plan politic, economic și social au impus preocuparea susținută pentru a asigura participarea activă și eficientă a R. S. România la diviziunea internațională a muncii și intensificarea cooperării cu toate statele lumii în domeniul producției, schimburilor economice, al științei și tehnologiei. Ca urmare, s-au accentuat diversificarea formelor de cooperare economică internațională, creșterea eficienței și volumului comerțului nostru exterior și, în cadrul acestuia, în special a exporturilor, în vederea rambursării cât mai rapide a creditelor externe, echilibrării balanței de plăți și creării fondurilor necesare pentru importuri.

Lupta pentru supremație economică pe plan mondial a determinat o ascuțire a contradicțiilor dintre marile puteri capitaliste care, prin promovarea propriilor interese, caută să înlăture efectele negative ale actualei crize economice pe seama țărilor sărace, a celor în curs de dezvoltare. Iar pentru înlăturarea de pe piața mondială a unor parteneri competitivi, puterile imperialiste recurg, în ultimul timp, tot mai frecvent la fel și fel de acțiuni dușmănoase subtile, menite să ducă la destabilizare economică, la agravarea unor deficiențe interne. În acest context, serviciile de informații ale unor state străine și firme comerciale interesate activează intens și împotriva țării noastre.

Astfel, pe lângă culegerea de date cu caracter economic și comercial, se angajează atât în defăimarea realizărilor economico-sociale și specularea unor deficiențe existente în privința plăților externe, cât și în compromiterea produselor românești pe piețele externe și zădărnicierea eforturilor naționale pe linia amplificării cooperării pe plan economic, tehnic, tehnologic și științific cu alte state. Semnificative pe această linie sînt acțiunile unui concern străin care — cu complicitatea unor autohtoni — a organizat eliminarea unor produse românești de pe o piață externă prin distrugerea efectivă

a unor subansamble și publicarea apoi în presa de specialitate a unor articole calomnioase la adresa calității produselor românești.

De asemenea, în cadrul practicilor discriminatorii promovate de țările occidentale dezvoltate față de țara noastră se înscriu și măsurile drastice impuse de Administrația Reagan pentru protecția mărfurilor de embargo și intentarea de procese comercianților care ne livrează materiale „strategice”, tehnologii de vîrf, precum și mărirea numărului inspectorilor care verifică destinația finală a acestora.

În ceea ce privește culegerea de date și informații din domeniul economic, organismele specializate ale țărilor capitaliste continuă să le realizeze și prin comercianți care, fie în țara noastră, fie în străinătate, au posibilitatea să exploateze informativ personalul român și să obțină date care să fie folosite în dezavantajul economiei românești.

Din analize recente rezultă că preocupările informative ale acestora vizează, în principal, cunoașterea: a) intențiilor R. S. România în diferite zone geografice; b) capacitatea economiei noastre de a depăși unele efecte negative ale crizei economice mondiale și ritmul de rambursare a creditelor externe; c) necesarul de import la materii prime, coroborat cu posibilitățile acoperirii acestuia din rezerve interne; d) raporturile României cu țările CAER, strategia viitoare referitoare la anumite propuneri ale acestora etc.; e) rezultatul unor cercetări științifice și posibilitățile valorificării lor la export etc.

Tot prin comercianții străini, serviciile de informații și unele organizații reacționare din străinătate acționează în vederea racolării cadrelor cu funcții de decizie din comerțul exterior, compromiterii și determinării acestora să accepte aranjamente defavorabile părții române, clauze contractuale care, ulterior, să nu poată fi respectate.

Edificator pe această linie este modul cum s-a acționat printr-o companie intermediară dintr-o țară occidentală pentru cumpărarea din R. S. România a unui număr de 16 nave maritime, a căror producere depășea posibilitățile reale ale șantierelor noastre navale, aspect cunoscut de partener la data încheierii contractului și exploatat abil de acesta în cursul tratativelor. Astfel, prin activități diversificate de influență și corupție, negociatorii străini au determinat factorii de decizie ai delegației române să accepte ca, în caz de nerespectare a termenelor de livrare și a altor condiții speciale impuse, să se plătească procente ridicate de penalizări.

În ultima vreme, serviciile de spionaj și consernele străine acordă o atenție din ce în ce mai mare reprezentanților comerciali — români și străini — care își desfășoară activitatea pe teritoriul R. S. România, prin Oficiul „ARGUS” din cadrul Camerei de Comerț și Industrie a R. S. România *), iar aceasta din următoarele motive:

1. Reprezentanții străini, utilizînd diverse procedee pentru a intra în contact neoficial cu personalul român din întreprinderile producătoare, de comerț exterior și ministerele economice, reușesc să corupă, iar apoi să obțină informații referitoare la firmele concurente, stadiul tratativelor, stocurile existente, necesitățile de import etc. Într-un caz

*) Decretul nr. 15/71 privind autorizarea și funcționarea în R. S. România a reprezentanțelor firmelor comerciale și organizațiilor economice străine.

finalizat recent, reprezentantul unei firme străine la București, îndreptându-și atenția în mod deosebit asupra unei persoane cu atribuții de protocol la o întreprindere cu producție pentru export, i-a oferit acesteia, neoficial, cadouri de valoare, solicitându-i, în schimb, informații din categoriile menționate. Analiza datelor culese în acest mod și transmise de străin, prin telex, în țara sa, a scos în evidență faptul că sfera preocupărilor informative ale acestuia viza și aspecte de ordin politic.

2. În culegerea de informații economice și comerciale, reprezentanții români angajați la firmele străine, cărora li se oferă substanțiale avantaje materiale, li se pretinde să promoveze — utilizând, inclusiv, căi și mijloace ilegale — interesele comerciale și de altă natură ale firmelor respective. Din date recente rezultă că, periodic, cu reprezentanții români se organizează analize privind eficiența muncii acestora, în cursul cărora se exercită presiuni și li se pune în vedere că dacă nu satisfac cerințele impuse se va renunța la serviciile lor. Ca urmare, unii dintre ei, dornici de înavutire, și profitând de statutul lor special în relațiile cu partea română, se preocupă de culegerea datelor care îi interesează pe patronii lor.

Astfel, „INGRID“, persoană coruptă și dornică de un trai ușor, a procurat de la un inginer român de la o întreprindere beneficiară cifrele aprobate de conducerea ministerului respectiv pentru importurile ce urmau a se efectua de la firma pe care o reprezenta. În schimbul datelor transmise, firma i-a oferit celei în cauză sume în valută, aparatură electronică, excursii în străinătate etc.

Conducerea de partid și de stat, personal secretarul general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, s-a preocupat continuu să se asigure un cadru legal în scopul executării ireproșabile a sarcinilor ce ne revin inclusiv pe linia controlului activității comercianților străini și a reprezentanților lor, încadrați prin oficiul „ARGUS“.

Astfel, pe baza prevederilor Decretului nr. 408/1985*) și a măsurilor organizatorice luate în acest domeniu, s-a creat un dispozitiv care a asigurat și asigură o eficiență sporită activității legăturilor lor suspecte din rîndul cetățenilor români. Iată cîteva dintre acestea, în-deosebi cu caracter preventiv :

● *Prelucrarea contrainformativă a personalului român care vine în contact cu comercianții străini s-a făcut mai temeinic, evidențindu-se pe de o parte, periculozitatea acțiunilor ostile desfășurate de comercianții străini, iar pe de altă parte, necesitatea respectării de către cetățenii români a normelor legale și de conduită civică menite să-i facă mai puțin vulnerabili în raporturile cu aceștia. În acest scop, cu*

*) Decretul 408/1985, art. 14, prevede : „Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale vor lua măsuri ca angajarea prin Oficiul „ARGUS“ a cetățenilor români la misiunile diplomatice, oficiile consulare, reprezentanțele consular-comerciale și alte reprezentanțe străine acreditate în R. S. România să se facă numai cu avizul organelor competente de stat. Contractele de muncă ale acestei categorii de persoane se vor încheia pe o durată de cel mult un an, putînd fi reînnoite în aceleași condiții“.

participarea directă a conducerii unității noastre, a fost elaborat un nou material de prelucrare contrainformativă, axat mai mult pe situații de natură să sporească gradul de vigilență a celor implicați în sfera relațiilor economice externe, în care au fost incluse și concluziile ce se desprind din cazurile recent finalizate, cu referiri speciale la necesitatea păstrării secretului de stat și a raportării tuturor evenimentelor și aspectelor pe care cei în cauză le-au luat la cunoștință.

Ca urmare, a crescut numărul semnalărilor pe care oamenii muncii le fac la întoarcerea în țară cu privire la încercările de mituire, răcolare sau alte fapte ostile puse la cale de cercurile reacționare din străinătate, serviciile de informații guvernamentale sau ale companiilor comerciale.

● *Verificarea personalului român din această sferă de activitate a dobândit un caracter mai profund și mai analitic, vizînd stabilirea unor aspecte și date de interes operativ care țin nu numai de contextul social al celor verificați, ci și de elemente psihologice, familiale etc., ce i-ar putea face vulnerabili la acțiunile întreprinse de comercianții străini. Astfel, în conformitate cu ordinele conducerii Departamentului Securității Statului, pe lângă mijloacele complexe utilizate în acest domeniu de activitate, un rol deosebit s-a acordat combinațiilor-test, de natură să ne edifice cu privire la loialitatea și corectitudinea celor verificați. O preocupare deosebită s-a acordat verificării complexe a personalului român care a fost la post în străinătate (reprezentanțe diplomatice sau comerciale, asistență tehnică etc.). Experiența a dovedit că din rîndul acestei categorii serviciile de spionaj au selecționat agenți, avînd la dispoziție timpul necesar și posibilitățile de a-i racola.*

Din analiza cazurilor soluționate pe profil rezultă că cei care au fost la post, aflați încă în locuri de muncă unde au acces la date secrete și cu putere de decizie, sînt cultivați, în continuare, de comercianți străini de pe spațiul geografic respectiv, fiind invitați la recepții organizate de oficiile diplomatice sau făcînd deplasări în străinătate pe cheltuiala firmelor străine etc. Exemplificăm cazul lui „PAVEL“, director adjunct la o întreprindere de comerț exterior care, după ce a funcționat mulți ani ca reprezentant comercial într-o țară din Occident, a continuat să întrețină relații cu comercianți din zonă, care depășeau cadrul oficial, în scopul obținerii unor foloase materiale. Cazul a fost soluționat prin îndepărtarea celui în cauză din sistemul comerțului exterior.

Între măsurile pe linia prevenirii racolării personalului român de către comercianții străini, menționăm și avizarea negativă a deplasării în exterior a celor care sînt cunoscuți ca ușor coruptibili sau cu intenții de evaziune, influențarea pozitivă a celor care sînt pe cale să fie atrași în activități incorecte ș.a. De asemenea, controalele vamale efectuate la întoarcerea din străinătate a cetățenilor români respectivi s-au dovedit deosebit de utile pe linia documentării laturii subiective a faptelor infracționale comise de persoanele corupte împreună cu comercianții străini.

Menționăm la acest capitol doar cazul „VLAD“, economist la o întreprindere de comerț exterior, căruia — în baza unor informații primite anterior — i s-a organizat un control minuțios la intrarea în țară.

Asupra sa s-au găsit bunuri de proveniență străină, sume în lei și valută, pe care nu le-a putut justifica legal. Coroborînd rezultatele obținute pe această cale cu celelalte date de interes operativ și analizînd contractele încheiate de acesta, s-a concluzionat că cel în cauză a favorizat o firmă străină la importul de coloranți. Pentru faptele comise „VLAD“ a fost condamnat la 12 ani închisoare.

● *Evidența comercianților străini a fost organizată mai riguros, printr-un sistem suplimentar celui existent la C.I.D., în vederea valorificării tuturor datelor de interes operativ din problemă, inclusiv a celor fără o relevanță deosebită prezentată, de așa manieră încît să se evite paralelismele și să se poată corobora rapid și eficient toate datele obținute de mai mulți ofițeri despre aceeași străini.*

În același scop, între unitățile interesate se face permanent schimb de informații referitoare la comercianții străini intrați în țară, deplasările și intențiile acestora. Astfel, în vederea depistării străinilor din această categorie cu preocupări informative ori suspecte de activitate teroristă sau diversiune ideologică, zilnic se exercită un control activ asupra celor care, la intrarea în țară, au declarat că se vor deplasa la întreprinderi de comerț exterior. Cei care nu-și justifică prezența în țară ori au alte preocupări decît cele comerciale legale sînt semnalati unităților specializate sau organelor de miliție, pentru a fi lucrați de acestea pe profilul de muncă.

O atenție sporită acordăm comercianților proveniți din țările arabe, care pot fi implicați în acțiuni teroriste, susțin organizații cu astfel de preocupări și pot fi folosiți pentru curierat sau finanțarea acestora.

Un alt gen de activități desfășurate îndeosebi de comercianții arabi este schimbul ilegal de valută și specula, activități nocive, mai ales prin efectele negative generate în mediile frecventate de aceștia.

● *Luarea în control prin mijloacele muncii de securitate a contractelor importante și de valori mari s-a dovedit o metodă și un cadru organizatoric eficient, ce ne-a permis să coordonăm mai bine măsurile specifice vizînd prevenirea producerii de pagube economiei naționale și contracararea acțiunilor ostile întreprinse de unii comercianți străini.*

Rețeaua informativă este principalul mijloc folosit pentru cunoașterea intențiilor comercianților străini, a încălcării legislației ce reglementează apărarea secretului de stat, relațiile cu străini și metodologia de comerț exterior. În paralel, s-a acționat pentru obținerea de date și informații de interes operativ, de preț, comerciale, tehnico-științifice și financiar-bancare, care să contribuie la anihilarea activităților de spionaj economic și obținerea de condiții avantajoase părții române, precum și reducerea efortului valutar al țării, de o mare eficiență pe această linie dovedindu-se perchezițiile secrete efectuate la locurile de cazare ale comercianților străini, la reprezentanțele străine.

De asemenea — în cooperare cu unitățile specializate — au fost organizate acțiuni mai diversificate și ofensive de dezinformare, influență, contrapropagandă și promovare a intereselor economice și de altă natură ale R. S. România în raporturile cu alte state.

O altă direcție a activității noastre este urmărirea modului cum se derulează contractele încheiate, domeniu în care, din cazuistica recentă, rezultă că se produc, de asemenea, încălcări ale metodologiei de comerț exterior, atât la instigarea comercianților străini, cât și pe fondul nerespectării de către partea română a clauzelor contractuale privind calitatea și termenele de livrare ale produselor destinate exportului.

Enumerăm doar cu titlu exemplificativ metodele folosite de unii comercianți străini pentru a realiza câștiguri ilicite în dauna părții române :

- înțelegeri prelabile asupra acceptării de către partea română a unor reclamații nejustificate privind calitatea produselor deja exportate și, implicit, plata unor bonificații ;

- schimbarea sortimentelor, normelor de calitate sau mărcilor fabricii în timpul derulării contractelor, fără ca partenerul să achite sume suplimentare în valută ;

- trimiterea la extern a unor cantități suplimentare de mărfuri nefacturate, nevămuite și neprevăzute în specificațiile de însoțire a coletelor etc.

Aceste aspecte pot apărea ca informații de primă sesizare ale compartimentelor de contrainformații economice care răspund de întreprinderile productive, dar, fără o cooperare pe caz cu cele din sfera comerțului exterior, nu se pot trage concluzii utile privind activitatea ostilă a comercianților străini. De aceea, noua formă organizatorică permite o cooperare mai eficientă pe cazuri, între compartimentele unității noastre și cele teritoriale.

● *Instruirea cu sarcini specifice a rețelei informative folosite în problema comercianți străini s-a făcut mai diversificat, pornind de la necesitatea orientării eforturilor informative în direcția prevenirii producerii de prejudicii economiei naționale.*

Noua orientare și concepție de muncă în problema comerț exterior pe linie de securitate, adoptată ca urmare a preocupării conducerii Departamentului Securității Statului de a lega mai mult activitatea relațiilor economice externe de cea a producției efective de bunuri materiale pentru export, a impus reinstruirea cu sarcini concrete a rețelei noastre informative, cu accent pe sporirea aportului informativ al acesteia pe linie preventivă și a capacității de intervenție operativă a ofițerilor din problemă.

Reinstruirea a cuprins, în principal, rețeaua informativă din întreprinderile de comerț exterior și reprezentanțele firmelor străine, unde posibilitatea de a ne sesiza intențiile comercianților străini de a realiza câștiguri ilicite pe seama economiei românești (inserarea de clauze dezavantajoase în contracte, divulgarea de către legăturile acestora din rîndul românilor a unor date comerciale și de preț) este mai concretă și conține mai multe elemente de documentare a cazurilor.

Un aport real la sporirea bazei de date, la stăpînirea situației operative în problema comercianți străini îl au noii șefi ai compartimentelor de protocol și documente secrete instalați în baza prevederilor Decretului nr. 408/1985.

Nu este de neglijat nici contribuția informativă adusă de rețeaua existentă în mediul comercianților străini (locurile de cazare, restaurante, oficii culturale și de deservire a străinilor etc.). Acest potențial informativ a reușit să ne furnizeze date utile privind întâlnirile neoficiale ale comercianților străini, cadourile ce le oferă cu aceste prilejuri legăturilor lor, preocupările informative ale acestora, date compromițătoare ce pot fi apoi folosite în scop operativ etc.

O categorie aparte o formează sursele încadrate la reprezentanțele comerciale străine, aflate în permanent contact și sub influența comercianților străini, care, prin oferirea de avantaje materiale, caută să le folosească în scopurile urmărite de aceștia. Pentru a spori aportul informativ al acestor surse, pe lângă munca de educație desfășurată permanent în rîndul lor, se întreprind măsuri informativ-operative complexe, cu accent pe verificarea lor și sporirea gradului de dependență al acestora față de noi.

● *O altă sursă de obținere de date cu conținut operativ — și, în același timp, o modalitate de finalizare a cazurilor specifice aflate în lucru — este cercetarea informativă a comercianților străini.*

Întreprinsă în baza unor date temeinic verificate, cu aprobarea conducerii unității, sau, după caz, a conducerii Departamentului Securității Statului, cercetarea informativă vizează clarificarea suspiciunilor existente, recuperarea prejudiciilor produse și obținerea unor avantaje statului nostru.

Practica a dovedit că o abordare serioasă a acestei activități, dublată de măsura interzicerii părăsirii de către comerciantul străin în cauză a teritoriului R. S. România pe perioada cercetării, conduce la obținerea unor rezultate operative deosebite. Avantajele operative rezidă în faptul că, aflat într-o țară străină, fără a cunoaște legislația și practica judiciară de la noi, comerciantul străin este interesat să cîștige bunăvoința autorităților române, care-i pot aproba — în cazul în care fapta sa nu întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni — plata unei despăgubiri cu titlu de cauciune și reîntoarcerea în țara sa.

Din expunerea succintă a măsurilor pe care compartimentele specializate ale Direcției a II-a le întreprind — în cooperare cu celelalte unități centrale și teritoriale — se desprinde concluzia că această activitate presupune din partea ofițerilor din problemă un înalt grad de profesionalism, o temeinică pregătire politică și cunoașterea unei limbi de circulație internațională. În plus, există din partea conducerii unității și a fiecărui ofițer o preocupare reală pentru cunoașterea teoriei și practicii comerțului exterior, prin cursuri postuniversitare și studiu individual.

Cu toate că pe această linie s-au obținut unele rezultate pozitive, sarcinile mari puse în fața noastră de conducerea superioară de partid și de stat și de conducerea Departamentului Securității Statului impun o mobilizare și mai mare a eforturilor tuturor ofițerilor angrenați în problemă.

Lt. col. Gheorghe ILIESCU
Maior Vasile CĂCIULA

*Căi, metode și mijloace folosite în activitatea
de pașapoarte și P.C.T.F. pentru culegerea,
verificarea și exploatarea datelor
și informațiilor cu conținut operativ,
referitoare la activitatea străinilor
veniți în țara noastră*

A mpla deschidere spre lume, poziția și prestigiul României socialiste pe arena internațională sînt rodul politicii înțelepte și clarvăzătoare a partidului nostru, a secretarului său general, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, promotorul unei viziuni principiale, realiste și constructive în ceea ce privește problemele cardinale ale contemporaneității.

În contextul dinamicii activității internaționale a țării noastre se înscriu tot mai evident acțiunile întreprinse pe linia schimburilor economice, tehnico-științifice și cultural-sportive, în cadrul cărora s-au înregistrat an de an creșteri în planul deplasărilor cetățenilor români peste frontieră în interes de serviciu, turistic sau particular.

Concomitent, asistăm la o sporire a numărului străinilor care ne vizitează țara în scop de afaceri, la studii, asistență tehnică, precum și ca turiști, ceea ce dovedește interesul mereu crescînd față de realizările poporului român, ale orînduirii noastre socialiste.

În Mesajul adresat lucrătorilor din Departamentul Securității Statului cu prilejul împlinirii a 35 de ani de la crearea organelor de securitate, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU arăta că „edificăm socialismul în condiții cînd, pe plan internațional, are

loc o agravare deosebită, o intensificare a activității cercurilor imperialiste, a forțelor reacționare, neofasciste care desfășoară o activitate de subminare a socialismului“, motiv pentru care este necesar să facem totul pentru a contracara acțiunile puse la cale de serviciile de spionaj și organizațiile reacționare împotriva țării noastre.

Situația operativă în profilul activităților de pașapoarte și P.C.T.F. poartă amprenta evoluției preocupărilor ostile ale serviciilor de spionaj, ale grupărilor reacționare din străinătate.

Pentru cunoașterea, prevenirea și contracararea eficientă a tuturor acțiunilor dușmănoase din partea străinilor veniți în țara noastră, Direcția pentru pașapoarte și compartimentele corespondente din teritoriu desfășoară o intensă activitate de culegere, verificare și exploatare a datelor și informațiilor de utilitate pentru munca de securitate, urmărind în permanență stăpînirea cu eficacitate sporită a situației operative din zonele date în responsabilitate.

La baza activității informative desfășurate de organele de pașapoarte și P.C.T.F. stau ordinele ministrului de interne, ale ministrului secretar de stat și șef al Departamentului

Securității Statului, programele și planurile de măsuri elaborate.

În cadrul activităților specifice, Direcția pentru pașapoarte și formațiunile sale teritoriale urmăresc culegerea cu prioritate de date și informații despre următoarele categorii de străini :

- cei suspecti de apartenență la organizații extremist-teroriste, grupări politice disidente sau religioase fanatice ;

- elemente viciate, infractoare, turbulente ori care încalcă în orice alt mod legile și normele de conviețuire socială ;

- persoane aflate la studii care locuiesc în afara căminelor studențești, neglijează activitatea de învățămînt, existînd suspiciuni că au venit în țară pentru alte scopuri ;

- străini care nu își mai justifică prezența în R. S. România, întrucît și-au pierdut calitatea de elev, student, doctorand, ca urmare a abandonării studiilor, exmatriculării ori neachitării taxelor ;

- cei ale căror vize au expirat ori care stau în țară mai mult de 120 zile pe an și nu își reglementează situația conform legii române ;

- persoanele care după căsătorie cu cetățene (cetățeni) române rămîn în mod nejustificat pe teritoriul țării noastre, fără a avea aprobarea stabilirii în R. S. România ;

- străini care vin frecvent în țara noastră fără motive plauzibile, se deplasează în alte locuri decît cele declarate cu prilejul intrării în România sau nu desfășoară activitatea pentru care au venit ;

- românii stabiliți în străinătate care călătoresc des în R. S. România ori stau perioade mari de timp în țară în mod nejustificat ;

- cei care vin în vizită la misiunile diplomatice și oficiile consulare ori în interes de serviciu, co-

mercianți, ziaristi, corespondenți ai unor posturi de radio sau televiziune ;

- alți cetățeni străini ce prezintă interes pe linia muncii de securitate.

Prin folosirea unor căi și metode specifice, formațiunile de pașapoarte și punctele pentru controlul trecerii frontierei își aduc o contribuție importantă la realizarea unor sarcini de securitate, furnizînd unităților centrale și teritoriale un volum apreciabil de date de interes operativ.

⊙ Astfel, acordarea audiențelor constituie un prilej favorabil de obținere de la străinii în cauză a unor informații care, selectate și analizate în mod judicios, pot contribui la o mai bună cunoaștere a activității și preocupărilor elementelor din exterior.

⊙ Prin această modalitate, cît și prin studiul memoriilor, sesizărilor și plîngerilor făcute de unii străini sau cetățeni români domiciliați în străinătate, organele de pașapoarte obțin date și informații de utilitate operativă pentru unitățile de securitate în legătură cu : preocupări din partea unor străini pentru inițierea și organizarea de acțiuni ostile țării noastre ; propaganda emigraționistă ; denigrarea realităților românești prin intermediul posturilor de radio străine, în special „Europa liberă“.

⊙ Controlul de frontieră efectuat de cadrele din P.C.T.F. este o altă cale eficace de culegere a unor date și informații ce interesează securitatea statului, dat fiind contactul nemijlocit realizat între acestea și străinii ce se prezintă la trecerea frontierei de stat. Cu prilejul formalităților de frontieră, pentru respectarea regimului vamal și de

control al trecerii graniței, unii străini sînt **cercetați informativ**, în vederea clarificării, sub toate aspectele, a cauzelor, împrejurărilor, metodelor și mijloacelor prin care s-a realizat încălcarea normelor noastre juridice.

Constituie obiectul anchetelor informative efectuate în P.C.T.F. următoarele categorii de străini :

- persoanele declarate indezirabile din diferite motive ;

- cetățenii străini și persoanele fără cetățenie date în consemn de către organele de securitate pentru a nu li se permite intrarea în țară ;

- cei depistați la controlul de frontieră cu documente de călătorie false sau falsificate ;

- străinii asupra cărora, cu prilejul formalităților vamale, s-au descoperit armament, muniții și substanțe explozive ;

- persoane depistate că au încercat să treacă peste frontieră materiale cu conținut naționalist-iredentist, mistic-ostil, legionar sau de propagandă terorist-diversionistă, înscrise cu caracter dușmănos, denigrator, scrisori adresate unor posturi de radio străine, în special „Europei libere“ ;

- cei implicați în activități de scoatere ilegală din țară a unor persoane, prin folosirea de documente de călătorie false ori falsificate, sau prin uzitarea de ascunzători special amenajați în mijloacele de transport din traficul internațional ;

- alți străini implicați în comiterea de fapte ilegale.

Spre exemplificare redăm cazul descoperit la un punct de frontieră rutier, cînd s-a prezentat pentru a intra în țară, cu un microbuz, o familie de cetățeni olandezi cu viză turistică și drept de ședere în România de 3 zile.

Cu prilejul controlului pașapoartelor cei în cauză au declarat că vor să

călătorească în Transilvania, iar cu ocazia formalităților vamale s-au descoperit ascunse în locașuri special amenajate în pereții laterali ai microbuzului 922 materiale cu conținut mistic-ostil.

În urma cercetării informative efectuate a rezultat că cetățeanul olandez, conducătorul microbuzului, este membru activ al unui cult reformat și a fost contactat de un vest-german care, în schimbul introducerii în țara noastră de materiale mistic-ostile, i-a pus la dispoziție gratuit mijlocul de transport și contravaloarea combustibilului necesar deplasării.

Cetățeanul olandez, împreună cu familia, urma să se deplaseze pe ruta Arad — Birzava — Deva — Sebeș — Turda — Cluj-Napoca — Oradea — Arad, iar materialele trebuiau transmise unui cetățean român într-o parcare instalată în campingurile Birzava sau Turda, în anumite zile și la ore bine stabilite.

Asupra respectivilor au fost luate măsuri legale, iar materialele confiscate.

◎ Un aport substanțial în activitatea de căutare a informațiilor îl are **rețeaua informativă** din legătura formațiunilor de pașapoarte și P.C.T.F., precum și **celelalte mijloace specifice muncii de securitate**. În baza planului de căutare a informațiilor al Direcției de pașapoarte, formațiunile teritoriale urmăresc ca dispozitivul informativ existent să asigure supravegherea în condiții optime a locurilor și mediilor date în responsabilitate, furnizînd date și informații cu valoare operativă necesare unui control strict asupra străinilor cu preocupări ostile.

Prin sursele informative create se obține un număr apreciabil de informații despre străini, în special referitoare la :

- activități de racolare a unor cetățeni români în timpul șederii lor

în străinătate de către agenți ai organelor de spionaj sau de emisari ai unor organizații ostile provenite din rîndul emigrației române reacționare ;

— legături dubioase și neoficiale ale unor cetățeni români cu străini aflați temporar pe teritoriul R. S. România ;

— organizarea în străinătate a unor acțiuni cu caracter protestatar ;

— sosiri frecvente în țara noastră a unor străini fără motive întemeiate și prelungiri repetate a vizei de ședere în R. S. România ;

— preocupări din partea unor străini pentru organizarea de acțiuni de scoatere ilegală din țară de cetățeni români, prin folosirea de documente false sau falsificate ori prin utilizarea de ascunzători special amenajați în mijloacele de transport ;

— gazde și locuri de cazare ilegală a unor străini, în special foști studenți care se sustrag de la controlul organelor de stat.

Informațiile obținute sînt analizate avîndu-se în vedere atît contribuția acestora la întregirea cunoașterii și stăpînirii temeinice a situației operative de securitate, cît și rolul lor în prevenirea, demascarea și combaterea faptelor de natură să afecteze ordinea de stat și interesele R. S. România.

Datele și informațiile culese cu privire la străini sînt transmise spre exploatare organelor de securitate de profil, iar după caz sînt valorificate în procesul activităților specifice.

◎ Un rol important în rezolvarea operativă și eficientă a problemelor pe care le ridică culegerea și valorificarea datelor și informațiilor despre străini îl are **cooperarea**. Conlucrarea dintre organele de pașapoarte și P.C.T.F. și unitățile informative de securitate are un caracter organizat și concret, vizînd, printre altele, următoarele aspecte :

— intensificarea activității de obținere a unor date de studiu despre străini de către ofițerii din cadrul formațiunilor de pașapoarte și P.C.T.F. , prin contacte directe, care să fie transmise spre valorificare unităților informativ-operative de securitate ;

— semnalarea prezenței pe teritoriul R. S. România a străinilor suspecti de acțiuni potrivnice statului nostru, care prezintă interes pe profilul unităților centrale și teritoriale de securitate ;

— mijlocirea unor contacte operative cu străini sub acoperirea organelor de pașapoarte și P.C.T.F. ;

— invitarea la formațiunile de pașapoarte a străinilor despre care se dețin date că au încălcat legea română, pentru a fi atenționați în legătură cu comportamentul, atitudinea sau săvîrșirea unor fapte incompatibile cu normele juridice sau morale ale societății noastre ;

— semnalarea prezenței în țara noastră a unor străini cu ședere ilegală, în special din rîndul celor care au venit la studii, în vederea identificării de către organele de pașapoarte și miliție și scoaterii lor din țară ;

— transmiterea către unitățile informativ-operative interesate a datelor și informațiilor obținute în procesul muncii cu privire la străinii suspecti de spionaj, activități terorist-diversioniste, cei care întrețin legături neoficiale cu cetățeni români, practică contrabanda sau desfășoară alte activități ilegale ;

— informarea operativă a unităților interesate despre intrarea în țară a corespondenților de presă, reporterilor de radio și televiziune, a membrilor misiunilor diplomatice, a reprezentanților firmelor comerciale străine și a altor categorii de străini care prezintă interes, precum și a celor dați în consemn ;

— transmiterea unor date de interes operativ obținute cu ocazia audiențelor solicitate la formațiunile de pașapoarte de către diplomați sau alți străini.

În vederea creșterii aportului organelor de pașapoarte și P.C.T.F. la realizarea unor sarcini de securitate, în special a celor vizînd obținerea unui volum sporit de date și informații de valoare operativă despre străini, se va acționa în următoarele direcții :

1) Însușirea temeinică de către toți lucrătorii compartimentelor de pașapoarte și P.C.T.F. a prevederilor ordinelor și hotărîrilor Biroului executiv al Consiliului de conducere al Departamentului Securității Statului, a programelor și planurilor de măsuri elaborate pe diferite linii de activitate privind munca de securitate în rîndul străinilor ;

2) Creșterea numerică și calitativă a rețelei informative din legătura formațiunilor de pașapoarte și punc-

telor pentru controlul trecerii frontierei, îndeosebi în mediile și locurile de unde se pot culege date și informații utile despre străini ;

3) Intensificarea activităților de culegere de date despre străinii pretabili a fi atrași la colaborare și semnalarea lor organelor de securitate interesate ;

4) Sporirea volumului de date și informații de valoare operativă, creșterea operativității verificării și exploatării lor în munca de securitate ;

5) Îmbunătățirea calitativă a cercetărilor informative și prelucrărilor contrainformative realizate în cadrul activităților specifice ;

6) Dezvoltarea cooperării și conlucrării cu unitățile informativ-operative de securitate, în scopul valorificării depline a tuturor posibilităților pe care le oferă munca de pașapoarte și P.C.T.F. în obținerea de informații și rezolvarea unor sarcini operative privind străinii.

Colonel Vasile NICULESCU

**Particularități ale muncii
de securitate pe profil de
informații interne, contra-
informații în sectoarele
economice, contraspionaj
și contrainformații militare
în perioada inițială și pe
timpul ducerii războiului
de către întregul popor**

Conducerea sistemului apărării naționale de către Partidul Comunist Român constituie un element definitoriu al doctrinei militare naționale. Ca urmare, în conținutul doctrinei noastre militare acest principiu, tezele, ideile și opțiunile cu privire la caracterul, fizionomia și trăsăturile războiului prin care poporul român își va apăra, în cazul unei agresiuni, cuceririle socialiste, independența, suveranitatea și integritatea teritorială a țării ocupă un loc central: „...un eventual război în viitor — arăta comandantul nostru suprem — nu poate fi decât un război de apărare, un război popular, la care va participa întregul popor, într-o strânsă unitate, sub conducerea partidului nostru comunist — forța politică conducătoare a națiunii, deci și a luptei de apărare a independenței și cuceririlor revoluționare”.¹⁾

Plecând de la aceste aprecieri, partidul nostru fundamentează trăsăturile războiului întregului popor, structurile organizatorice, etapele și celelalte caracteristici la nivel național și strategic.

În strânsă legătură cu tezele privind caracterul și fizionomia unui eventual război de apărare dus de întregul popor trebuie abordată problematica locului, rolului, misiunilor și sarcinilor ce revin organelor și unităților Departamentului Securității Statului în perioada inițială și pe timpul ducerii războiului de către întregul popor.

Astfel, în situații deosebite, organele de securitate, ca forțe speciale, vor acționa în locurile, mediile și obiectivele de responsabilitate, fiind angajate pentru îndeplinirea misiunilor specifice privind culegerea de informații despre inamic sau elementele dușmănoase din interior. Aceste informații vor crește în intensitate și amploare, în funcție de condițiile care le determină, de începutul sau pe timpul ducerii războiului întregului popor.

În ultimii ani, în viața internațională s-a ajuns la o agravare fără precedent. Se poate spune că nicidecum de la terminarea celui de-al doilea război mondial omenirea nu s-a aflat într-o asemenea situație de încordare, de creștere a pericolului unui nou război mondial, care, inevitabil, ar duce la o catastrofă, la un holocaust de proporții uriașe.

A continuat și continuă politica de menținere și împărțire a lumii în sfere de influență. Are loc o intensificare fără precedent a cursei înarmărilor, îndeosebi a celor nucleare. S-au menținut vechile conflicte militare și au apărut altele noi.

Pe acest fond, în momentele de încordare internațională, are loc și o intensificare a activității serviciilor de spionaj străine care se interferează cu evenimentele, influențându-le adesea decisiv. Aceste trăsături au determinat și vor determina în continuare fenomene și manifestări specifice cu implicații directe asupra situației operative de securitate atât în perioada inițială, cât și pe timpul ducerii războiului întregului popor.

Prin aceste considerente apreciem că trebuie să facem diferențieri între activitățile de culegere a informațiilor în timp de pace, perioada premergătoare și în timpul războiului, mai ales din punct de vedere al organizării și al conducerii muncii de informații.

Considerăm, astfel, activitatea din timp de pace ca fiind mai importantă, deoarece ei îi revine sarcina de a pregăti și adapta întregul sistem de culegere de informații la condițiile războiului; după izbucnirea conflagrației ar fi prea târziu pentru realizarea acesteia.

¹⁾ Nicolae Ceaușescu — România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate, vol. 13, Ed. politică, București, pag. 451.

Dacă altădată se punea problema structurii informațiilor care prezentau interes pentru inamic, astăzi acest lucru nu mai este posibil. Spionajul total este devisa principalelor servicii de informații, iar acțiunile lor sînt îndreptate spre toate domeniile de activitate, urmărind același scop final — subminarea puterii de apărare a adversarului.

Dacă între categoriile de informații — politice, economice, militare, sociale etc. — din punctul de vedere al obiectului se pot face unele delimitări, mai mult sau mai puțin labile, în ceea ce privește metodele și formele de acțiune utilizate în atingerea scopului propus ele sînt aceleași, lucru care, de altfel, nu constituie singura trăsătură comună.

Cu toate acestea, contracararea și neutralizarea acțiunilor dușmănoase desfășurate de serviciile de spionaj și contraspionaj străine, ale cercurilor reacționare din exterior, precum și ale elementelor dușmănoase, colaboraționiste trebuie să se ridice la noi parametri de calitate și eficiență.

În acest sens, fiecărui profil de muncă îi revin sarcini și misiuni noi, specifice, după cum urmează :

1 Pe linie de informații interne

● În această perioadă, atît în situația cînd acțiunile militare de luptă se duc la granițele naționale, cît și atunci cînd porțiuni din teritoriul național sînt vremelnic ocupate de invadator, aparatul de informații interne continuă în mod intens să-și îndeplinească rolul și misiunile ce-i revin din timp de pace, cu adaptarea la particularitățile și cerințele impuse de noua stare (situația operativă și de război) acționînd cu fermitate pentru înfăptuirea hotărîrilor P.C.R. și ale Consiliului Apărării Republicii Socialiste România. În aceste noi situații, munca de securitate pe profil, atît sub aspect organizatoric, cît și ca forme, metode și procedee de acțiune nu suferă mari schimbări ; însă, în mod deosebit, se va pune accent pe cunoașterea, descoperirea și neutralizarea acțiunilor anti-statale întreprinse de elementele fanatice, dușmănoase, ostile, trădătoare etc. din interior, cît și a celor care sprijină în orice fel pe agresor.

Pentru a organiza și desfășura în condiții optime munca de securitate în perioadele de mobilizare și desfășurare a războiului întregului popor, este necesar ca încă din timp de pace analiza de securitate, atît a elementelor din baza de lucru, cît și a rețelei informative, să aibă în vedere mutațiile probabile din situația informativ-operativă ce vor fi determinate de astfel de evenimente. Practic, este vorba despre : persoane aflate în prezent în atenție (mobilizabile și nemobilizabile) ; elemente fanatice de tot felul sau cele pretabile la acțiuni violente, de trădare ori de punere în slujba inamicului ; persoane nemulțumite, necunoscute cu manifestări dușmănoase, dar care, în noile împrejurări, pot trece la acțiuni ostile etc.

În analiza rețelei informative trebuie avută în vedere descompletarea acesteia prin mobilizarea persoanelor cu sarcini militare, abandonarea și dezinformarea unora ce nu prezintă interes, dislocarea și evacuarea altora etc. În această direcție accentul principal se va pune pe crearea, încă din timp de pace, a unei rețele de rezervă compusă din persoane devotate, competente, cu posibilități, dar nemobilizabile. Această analiză trebuie să cuprindă și aspectele informativ-operative legate nemijlocit de procesul de restructurare, reprofilare sau de construire a unor obiective economice (uzine, fabrici, depozite etc.) ori de apărare (fortificații, drumuri, poduri), de întreaga producție de război, întrucît într-o asemenea situație sporesc locurile, obiectivele, sarcinile și posibilitățile de navetism, dislocare, evacuare și grupare a elementelor dușmănoase din sfera de preocupare care, folosind greutățile generate de starea de război, ar putea să treacă la acțiuni împotriva securității statului și de subminare a capacității de apărare a țării, concomitent cu atragerea la astfel de activități și a altor categorii de persoane din rîndul populației pașnice.

De asemenea, se impun :

— Studierea zonei de responsabilitate și stabilirea principalelor clădiri, instituții și obiective din municipii, orașe și comune care probabil vor fi folosite de agresor în cazul unei ocupații temporare, ce destinație pot primi acestea și măsurile de contracarare ce se impun a fi luate încă din timp de pace.

— Analiza realității, a posibilităților verosimile și stabilirea unor soluții și măsuri de acoperire și ascundere temporară a unor ofițeri, armament, muniții etc., în cazul că este necesar să se acționeze în zone temporar ocupate de inamic; soluțiile găsite și măsurile stabilite trebuie să fie cunoscute de un număr foarte restrins de persoane, cele care vor asigura legătura și coordonarea luptei de rezistență.

În analiza posibilităților elementelor dușmănoase de a se întâlni și a organiza acțiuni ostile trebuie recunoscute și stabilite diversitatea locurilor aglomerate și puțin controlate, cum sînt: gările și autogările, porturile fluviale și maritime; aeroporturile; piețele, târgurile, sălile de tribunale, parcurile publice; locurile comune de muncă și viață, respectiv: șantierele de tot felul, coloniile de familii, dormitoare comune, căminele, magazinele. Toate acestea trebuie observate și controlate informativ.

Ca urmare a concluziilor rezultate din analiza făcută, aparatul de informații interne trebuie să-și organizeze munca informativă în mod corespunzător și să ia toate măsurile practice de contracarare și neutralizare, aplicînd forme și metode specifice, corespunzătoare oricărui gen de acțiuni ostile, cit și pentru sprijinirea consiliului apărării din legătură cu informațiile și datele de care are nevoie în vederea conducerii acțiunilor de luptă.

● *Particularități și măsuri prioritare de acțiune ale aparatului de informații interne în perioada inițială a războiului întregului popor:*

— Activizarea rețelei informative de rezervă, completarea celei existente și abandonarea, precum și dezinformarea persoanelor din rețea care nu prezintă interes. Acoperirea cu rețea competentă a noilor locuri, obiective, medii și probleme pentru continuarea muncii, descoperirea, cunoașterea și neutralizarea acțiunilor ostile care afectează securitatea statului și capacitatea sa de apărare;

— Analiza operativă și permanentă a mutațiilor și noutăților ce intervin în baza de lucru și găsirea celor mai originale, verosimile și simple forme, metode și căi de soluționare a problemelor ce se ivesc;

— Informarea organelor de contrainformații militare, nominal și pe indicații, asupra persoanelor din rețea și baza de lucru chemate la mobilizare;

— Actualizarea, pregătirea și aplicarea, la ordin, a măsurilor de neutralizare a persoanelor din baza de lucru care sînt prevăzute pentru a li se aplica această măsură;

— Intensificarea măsurilor pentru apărarea secretului de stat în obiectivele din competență și, în special, în locurile unde se grupează, dețin și păstrează date și documente cu privire la rezultatele cercetării științifice, invențiile, licențele și documentațiile legate de industria de apărare, precum și pentru apărarea oamenilor de valoare care lucrează în aceste domenii;

— Organizarea muncii și luarea măsurilor de păstrare și apărare a bunurilor din patrimoniul național, de conservare a tuturor documentelor și a fondului operativ și arhivistic necesare problemelor de muncă după terminarea războiului, pentru tragerea la răspundere a vinovaților, cit și pentru istoria statului și a patriei noastre.

● *Principalele direcții de acțiune și măsuri ale aparatului de informații interne pe timpul desfășurării războiului întregului popor.*

Pentru evitarea atît a surprinderii în munca de securitate, cit și pentru realizarea acțiunilor desfășurate în astfel de cazuri, trebuie ca, permanent, situația operativă de pe raza de competență să fie studiată, cunoscută și ținută la zi, lucru ce impune studierea multilaterală a bazei de lucru, a elementelor urmărite informativ, a celor cu antecedente politice ori penale, precum și a altor categorii de persoane ce prezintă interes pentru securitatea statului și, în funcție de situație, luarea măsurilor de contracarare.

O atenție deosebită se va acorda: asigurării securității personale a Comandantului suprem al Forțelor Armate ale R. S. România și, de asemenea, a celorlalte înalte personalități în noile condiții create (de evacuare sau dislocare etc.); descoperirii, neutralizării ori lichidării elementelor dușmănoase de tot felul care

sprijină sau trec de partea agresorului, a elementelor constituite în organizații și bande subversive, cit și a indivizilor sau grupărilor de persoane care trec la acțiuni violente și fățișe împotriva orînduirii de stat sau alimentează o stare de spirit nesănătoasă în rîndul populației prin agitație verbală, răspîndire de zvonuri, manifeste, inscripții cu conținut dușmănos etc.

Pe măsura stabilirii noilor locuri de viață și a apariției noilor grupuri de populație evacuate din zonele de operații militare, a celei flotante și refugiate din alte localități, se iau măsurile corespunzătoare și se organizează activitatea informativ-operativă în rîndul acesteia, punîndu-se accent deosebit pe descoperirea deținătorilor ilegali de armament, muniție, mijloace explozive, toxice etc., a elementelor dușmănoase care desfășoară activitate ostilă, sprijină acțiunile inamicului sau caută să organizeze grupuri ori bande subversive în aceste locuri.

În acest cadru, se va continua acțiunea de neutralizare a elementelor fanatice cunoscute, precum și a celor nou identificate, care sînt pretabile să treacă la acțiuni dușmănoase violente sau de propagandă în mod deschis; a persoanelor care se pot grupa în bande subversive în localitățile de origine sau care vor fugi în alte zone și localități unde să organizeze acțiuni de diversiune ori să se alăture formațiunilor inamice de cercetare și teroriste apărute pe teritoriul nostru — în spatele frontului; a celor necunoscute anterior cu manifestări dușmănoase, dar care, în noile condiții create, să treacă la acțiuni împotriva securității statului nostru.

Pe baza măsurilor anterioare se va asigura trierea documentelor de lucru, a întregii corespondențe, a fondului arhivistic operativ, pe bază de priorități, cit și luarea măsurilor de microfilmare, conservare, ascundere, protecție, folosire etc.

2 Pe profil de contrainformații în sectoarele economice

● *Măsuri pregătitoare, informativ-operative ce trebuie avute în atenție și rezolvate încă din timp de pace*

În noua situația creată nici munca de securitate pe profil de contrainformații în sectoarele economice, atît sub aspect organizatoric, cit și ca forme, metode și procedee de acțiune, nu suferă mari schimbări, însă, se va pune accent de prevenire, descoperirea, neutralizarea și lichidarea cu operativitate a oricăror acțiuni desfășurate de serviciile de spionaj, cercurile reacționare din străinătate și elementele ostile din interior îndreptate împotriva securității statului în domeniul economic, cum ar fi: sabotajul, actele de diversiune și subminare a economiei naționale.

În perioada premergătoare mobilizării, se vor stabili obiectivele economice care urmează a se disloca și localitățile respective. În funcție de acestea, vor funcționa grupe operative sau ofiterii de securitate care-și vor desfășura munca pe principiul organelor teritoriale, în cadrul obiectivului respectiv sau prin deplasări periodice, folosind rezidențele.

Concomitent cu luarea sub arme a unei părți din rețeaua informativă, se vor lua măsuri de completare a acesteia în raport cu nevoile muncii operative, prin efectuarea de noi recrutări.

De asemenea, aparatul de contrainformații în sectoarele economice trebuie să-și organizeze munca informativă în mod corespunzător pentru contracararea și neutralizarea actelor de sabotaj, diversiune, subminare a economiei naționale, culegerea de informații din sectorul de apărare, rezervelor de stat, producției de război, precum și a altor acțiuni îndreptate împotriva securității statului.

● *Particularități și măsuri prioritare de acțiune ale aparatului de contrainformații în sectoarele economice în perioada inițială a războiului întregului popor*

1. În scopul neutralizării elementelor pretabile la săvîrșirea unor acțiuni îndreptate împotriva securității statului, se vor lua măsurile următoare:

— categorisirea acestora pe grade de pericolozitate, în funcție de datele ce se dețin ca rezultat al urmăririi lor informative;

— întocmirea, pe compartimente de muncă și obiective, a unor planuri de acțiune amănunțite care să permită luarea din timp a oricăror măsuri ce se impun pentru fiecare element în parte, inclusiv arestarea și depunerea lor la locurile de detenție stabilite;

— persoanele din aceste categorii, care în perioada premergătoare se mai află în funcții ce prin natura lor le-ar permite să desfășoare activități potrivnice statului, vor fi înlocuite. În acest scop, împreună cu conducerea instituțiilor respective, se vor stabili măsuri concrete pentru fiecare caz în parte.

1. Intensificarea muncii informativ-operative în toate sectoarele economice și cu precădere în ramurile industriei siderurgice, metalurgice, chimice, energetice, transporturilor și telecomunicațiilor, industriei extractive, ușoare, alimentare și ale construcțiilor de mașini, cunoscute cu grad sporit de vulnerabilitate, respectiv:

— completarea rețelei informative, reactualizarea parolelor și metodelor de legătură impersonală;

— urmărirea informativă, inclusiv cu mijloace complexe, a tuturor elementelor suspecte de diversiune și sabotaj;

— asigurarea informativă corespunzătoare a obiectivelor economice ce urmează a fi dislocate în alte localități, pe toată perioada cât durează operațiunea, precum și a permanenței în cadrul acestora a ofițerilor care le deservește, pentru a urmări îndeosebi punerea lor în funcțiune la termenul planificat;

— luarea măsurilor necesare evacuării și consemnării în deplină siguranță a documentației tehnice care prezintă interes pentru spionajul străin;

— intensificarea supravegherii informative a specialiștilor străini care, în perioada inițială, se mai găsesc încă în obiectivele economice;

— verificarea informativă și, după caz, în evidențele operative a noilor angajări și a altor mișcări de personal;

— stabilirea, împreună cu factorii competenți din obiective, a unor măsuri de mascare și dezinformare asupra profilului producției, a ambalării și transportului în secret al produselor, precum și a limitării deplasărilor de personal;

— comunicarea — încă din perioada premergătoare — inspectoratelor județene ale Ministerului de Interne a obiectivelor economice din teritoriu care urmează să treacă la producția de apărare și precizarea măsurilor informativ-operative ce urmează a fi întreprinse direct, în cooperare cu alte unități ale Ministerului de Interne ori sub controlul unității pe profil de contrainformații în sectoarele economice;

— intensificarea măsurilor de supraveghere informativă vizând respectarea normelor legale privind întocmirea, manipularea și transportul documentelor secrete de stat referitoare îndeosebi la cercetare, investiții, licențe, documentații privind producția de apărare, precum și la apărarea specialiștilor valoroși care lucrează în aceste domenii.

3. Împreună cu alte elemente ale sistemului apărării naționale specialiști și factori competenți din obiectivele economice, se vor întreprinde măsuri pentru: limitarea efectelor distrugerilor provocate de acțiunile inamicului; salvarea supraviețuitorilor; scoaterea și depozitarea la locuri sigure a bunurilor materiale, în special a utilajelor și instalațiilor de importanță vitală și de mare valoare; recuperarea materialelor explozive, toxice și radioactive, a armamentelor, munițiilor etc. Cadrele care asigură contrainformativ obiective din ramura transporturilor feroviare, chimice, siderurgie, construcții de mașini, energie electrică și nucleară, sectorul hidrotehnic, precum și marile depozite ale rezervelor de stat — obiective deosebit de vulnerabile și vitale pentru economia națională și pentru întărirea capacității de apărare a țării — vor acționa cu prioritate în vederea reluării activității normale și prevenirii producerii unor evenimente deosebite cu ocazia verificării și repunerii în funcțiune a instalațiilor.

● *Măsuri ale aparatului de contrainformații în sectoarele economice pe timpul desfășurării războiului întregului popor*

În această perioadă, aparatul de contrainformații în sectoarele economice continuă să-și îndeplinească rolul și misiunile ce-i revin, nesuferind modificări privitor la formele, metodele și procedeele de acțiune, față de perioada inițială.

În cazul când o parte din teritoriul național este vremelnic ocupat, unele cadre de contrainformații în sectoarele economice primesc sarcini precise în

funcție de locul sau zona în care acționează (în obiectivele care le-a asigurat informativ în timp de pace ori într-un alt obiectiv unde nu este cunoscut sub adevărată identitate sau în cadrul grupelor și detașamentelor organizate pentru lupta de rezistență etc.), fiind instruiți temeinic asupra modului și condițiilor în care trebuie să-și îndeplinească misiunea primită. În principiu, misiunile cadrelor de contrainformații în sectoarele economice folosite pe teritoriul vremelnic ocupat constau în :

- organizarea și desfășurarea acțiunilor de sabotaj și diversiune în obiectivele economice, transporturi, noduri de cale ferată, poduri, viaducte și alte locuri folosite de inamic, importante pentru activitățile sale ;

- procurarea de informații utile pentru lupta de rezistență și pentru acțiunile de pe front ;

- mobilizarea populației civile, în special a celei din obiectivele economice, la acțiuni ostile împotriva forțelor de ocupație (nesupunere, grevă, revoltă) ;

- producerea de pierderi umane și materiale forțelor armate ale inamicului. Culegerea de date și informații despre activitatea, potențialul de luptă, intențiile ocupantului și transmiterea acestora eșaloanelor superioare din afara teritoriului ocupat ;

- dezinformarea inamicului prin căi și mijloace diversificate ;

- protejarea de distrugere a obiectivelor importante atunci când inamicul se retrage ;

- participarea, în cadrul grupelor și detașamentelor organizate, la lupta de rezistență împotriva inamicului ;

- selecționarea acelor persoane de încredere pe care ne putem bizui în lupta împotriva dușmanului.

3 Pe linie de contraspionaj

Particularitățile muncii de contraspionaj în astfel de condiții sînt determinate de schimbările — în unele cazuri foarte rapide — care intervin în situația operativă, principalele fiind următoarele :

- intensificarea activității serviciilor de spionaj, ale căror acțiuni preced și însoțesc în mod obișnuit situațiile de conflict armat, adaptarea modului de lucru la noile condiții și, ca notă generală, sporirea agresivității acestora ;

- sub raportul mijloacelor și metodelor de acțiune, este de anticipat că vor căpăta amploare și importanță deosebită culegerea de informații prin observare directă ; de asemenea, sînt de așteptat acțiuni deschise, ca lansarea unor grupe de recunoaștere, încercări de a pătrunde în zone interzise, de a captura documente sau persoane care dețin informații, în primul rînd militare ;

- în privința informațiilor căutate de serviciile de spionaj, se remarcă preponderența absolută a informațiilor militare și din sectoarele economice care concură la dotarea și aprovizionarea armatei ;

- modificările care apar în baza de lucru a contraspionajului, prin închiderea ambasadelor statelor cu care ne vom afla în conflict, a altor reprezentanțe străine cunoscute ca acoperiri ale serviciilor de spionaj și, implicit, retragerea diplomaților și altor categorii de străini aflați în mod obișnuit în atenția contraspionajului în timp de pace ;

- dispersarea unei părți a rețelei proprii, care poate fi mobilizată pe front sau dislocată în alte localități, din rațiuni dictate de situația de conflict ;

- necesitatea adaptării — la nevoie a reorganizării — activității de contraspionaj, pentru a asigura desfășurarea muncii în noile condiții, descoperirea și neutralizarea acțiunilor de spionaj. În acest scop, este necesar ca, în funcție de evaluarea situației, aparatul de contraspionaj să-și revadă ordinea priorităților propriilor activități și să-și adapteze metodele de acțiune la noua situație.

În vederea îndeplinirii sarcinilor ce-i revin, aparatul de contraspionaj va trebui să acționeze în următoarele direcții :

☐ **Actualizarea rapidă a bazei de lucru**, în special din rîndul cetățenilor români, mai ales care :

- au avut legături cu cadre și agenți de spionaj ai inamicului, chiar dacă aceștia au plecat între timp din țară. Pentru a asigura eficiența aces-

tei activități, este necesar ca să fie bine controlat intervalul care precede plecarea acestora, cînd legăturile importante se predau altor cadre sau agenți ori li se fixează un sistem de legătură impersonală, în unele cazuri testat deja încă în timp de pace;

- au naționalitatea adversarului (ca de exemplu, germani, turci, greci, italieni etc.) sau sentimente filo-engleze, filo-franceze ori, după caz, alte astfel de atitudini, în funcție de inamic. În acest sens, trebuie avute în vedere atît persoane din generațiile mai în vîrstă, cit și unii tineri care în timp de pace au frecventat ambasadele și bibliotecile străine, formîndu-se sub influența acestora;

- au rude pe teritoriul statului inamic și pot menține legături cu acestea ori au interese legate de țara respectivă;

- sînt ostile statului nostru și, chiar în absența unor legături ca cele de mai sus, constituie surse potențiale de informații pentru adversar, ușor de angrenat în acțiuni de trădare;

- sînt suspecte de a face parte din rețele clandestine lăsate în conservare din timp de pace. Este una din cele mai importante și mai periculoase categorii, iar activitatea de depistare a acestora trebuie să-și aibă bazele încă în timp de pace, motiv pentru care nu trebuie neglijate nici un fel de informații sau chiar indicii vagi în acest sens. Pentru depistarea lor pot fi folosite și date ce indică schimbări de comportament: dispariții temporare inexplicabile, interes nejustificat pentru anumite informații, apariția unor necunoscuți care le vizitează etc.

În selectarea cetățenilor români din categoriile de mai sus, criteriul de bază trebuie să fie accesul la informațiile prioritar căutate de inamic sau posibilitatea de a fi folosite în activități de curierat; totodată, nu trebuie neglijat că misiunile pe care le îndeplinesc serviciile de spionaj în timpul războiului sînt multiple: acte de sabotaj, răspîndire de zvonuri alarmiste, propagandă defetistă etc.

□ În același scop — al actualizării bazei de lucru — se impune *intensificarea muncii informative în rîndul străinilor*, ca principiu în următoarea ordine de priorități:

- cetățenii statului beligerant și ai aliaților săi, chiar dacă aceștia nu sînt formal în stare de război cu țara noastră. Deși mulți dintre aceștia, în astfel de situații, pleacă sau sînt retrași, practica unor conflicte a demonstrat că unii rămîn pe teritoriul advers chiar pînă la sfîrșitul războiului. Unora li se fixează locuri obligatorii de ședere sau alte restricții, dar alții pot îndeplini acțiuni de informații;

- cetățeni ai fostelor colonii sau din actualele zone de influență ale statelor cu care sîntem în conflict. De altfel, aceste persoane sînt folosite în spionaj și în timp de pace, fiind de așteptat ca să se apeleze la ele în timp de război;

- cetățeni ai statelor neutre, în special din țările cu statut de neutralitate permanentă, care, de regulă, fac parte din tot felul de organisme sau comisii, de cruce roșie, de armistițiu sau de supraveghere a respectării unor acorduri internaționale. În mod tradițional, cetățenii statelor neutre au fost folosiți de ambele tabere beligerante;

- orice alți străini, inclusiv cetățeni ai statelor aliate, care, avînd mai multe posibilități de mișcare și acces, sînt căutați de spionajul inamic.

□ *Completarea rețelei informative*, pentru suplinirea pierderilor și îndeplinirea sarcinilor suplimentare specifice unor astfel de situații; *adaptarea regulilor de muncă cu rețeaua*, în raport cu noile condiții.

Pentru a preveni diminuarea posibilităților de control informativ ale aparatului de contraspionaj, plecările din rețea trebuie anticipate. Din aceleași considerente, este necesar să existe deja un fond de persoane studiate și unele chiar contactate.

Este recomandabil ca definitivarea recrutării acestor persoane — unele de utilitate mai redusă în timp de pace, dar care în conflicte pot avea un aport deosebit — să se facă în perioada de tensiune premergătoare războiului sau în perioada inițială a acestuia. Încă din faza punctării lor este necesar să se antici-

peze punctele și locurile în care va acționa spionajul inamic, inclusiv prin încercarea de a recruta anumite persoane.

În ceea ce privește regulile de muncă cu rețeaua, intervin, de asemenea, unele particularități, în special pe linia conspirării și operativității legăturii, respectiv :

- se va folosi preponderent legătura impersonală (motiv pentru care, între altele, este necesar ca, încă din timp de pace, rețeaua să fie obișnuită cu astfel de procedee) ;

- din considerente de risc, întâlnirile — și în anumite condiții și depunerile de materiale — să se facă cu măsuri deosebite de precauție, inclusiv contrafilaj ;

- să se pună la punct modalități pentru comunicări scurte, dar urgente, semnificând pericol, necesitatea unei întâlniri etc. ;

- rețeaua să fie instruită să redacteze materialele în așa mod, încât chiar cele găsite asupra lor să nu o desconspire ; de asemenea, să folosească ascunzători în obiecte de îmbrăcăminte, bastoane, poșete, greu de descoperit.

☐ *Diversificarea activităților desfășurate și a categoriilor de informații căutate.* Pe lângă datele uzual necesare contraspionajului, acest aparat mai poate și trebuie să culeagă și informații care pot fi folosite în operațiile militare, date care există în mediile și locurile unde acesta acționează. În același scop, în funcție de situațiile care apar, contraspionajul poate organiza capturarea unor documente sau participa la interogarea unor prizonieri.

☐ *În privința finalizării lucrărilor de contraspionaj,* principalele particularități sînt următoarele :

- ele trebuie finalizate mai repede, tregiversarea unor cazuri de spionaj sau trădare implicînd, în astfel de situații, prejudicii imediate și mai mari ca în timp de pace ;

- se poate recurge mai ușor la arestare, întreruperea șederii în țară și alte măsuri de severitate comparabilă.

☐ *Perfecționarea cooperării cu celelalte profiluri de muncă și alte unități, în special pentru :*

- comunicarea operativă a persoanelor din baza de lucru sau din rețea dislocate de evenimente în obiective sau în raza de responsabilitate a altor unități ;

- asigurarea contribuției eficiente a aparatului de contraspionaj în realizarea unor misiuni de securitate și gardă, prevenirea actelor teroriste, combaterea propagandei inamice, protejarea unor informații și persoane de valoare și inițierea unor acțiuni de dezinformare.

☐ *Luarea unor măsuri de organizare, care, în funcție de necesități, să poată facilita :*

- conspirarea cadrelor și sediului, care să permită continuarea activității chiar în condițiile ocupării vremelnice a zonei respective de către inamic ; în acest sens, trebuie să se pregătească din timp unele case conspirative ori alte imobile care să fie folosite ca sedii temporare, să se prevadă eventualitatea mutării unor cadre în localități unde nu sînt cunoscute etc. ;

- introducerea unor cadre acoperite în locuri care prezintă importanță pentru contraspionaj, inclusiv în administrația instalată temporar de inamic ;

- părăsirea zonei, în condiții de siguranță și fără prejudicii privind propriile secrete, în care sens trebuie stabilit din timp ce documente se distrug, care se microfilmează, se lasă spre a fi „găsite” de inamic etc. ;

- în cazuri extreme, participarea directă la lupta de rezistență, în care sens trebuie prevăzute din timp necesitățile de armament și de înstruire în ceea ce privește folosirea lui. În situațiile cînd, prin forța lucrurilor, cadre de contraspionaj ajung în componența unor grupe de rezistență, ele pot prelua sarcinile de organizare a culegerii de informații necesare acestora, precum și unele atribuții de natură contrainformativă.

Desigur, în funcție de situația concretă, munca de contraspionaj poate implica și luarea în calcul a altor elemente.

Locul și rolul organelor de contrainformații militare în perioada inițială și pe timpul ducerii războiului de către întregul popor sînt determinate de o multitudine de factori materiali-economici, politico-morali, obiectivi și subiectivi, interni și externi ce vor influența desfășurarea luptei armate pe teatrul de acțiuni național.

Ampla problematică pe care o ridică organizarea apărării naționale, precum și diversitatea forțelor participante la respingerea și nimicirea agresorului, care ar atenta la suveranitatea și independența țării, fac necesare extinderea și amplificarea activității specifice organelor de contrainformații militare asupra tuturor elementelor de structură organizatorică ale războiului întregului popor pe timpul cît acestea sînt subordonate sau date în sprijin unităților și marilor unități militare.

Ca urmare, în condiții de campanie, organele de contrainformații militare se dispun pe lîngă statele-majore ale unităților și marilor unități pe care le asigură contrainformativ, iar în funcție de evoluția și caracterul acțiunilor de luptă, se deplasează permanent acolo unde situația cere prezența lor, în scopul cunoașterii în permanență a situației operative și luării măsurilor preventive ce se impun.

A. În perioada inițială a războiului

După cum se cunoaște, perioada inițială a războiului este caracterizată prin: declanșarea agresiunii de către inamic; acțiuni de luptă desfășurate în zona de frontieră, pe una sau mai multe direcții operative; deplasarea unor unități și mari unități de rezerviști; trecerea economiei la producția de război; acțiuni de luptă împotriva trupelor aeromobile și a grupurilor de cercetare-diversiune etc. Pe plan extern, această perioadă se caracterizează prin intensificarea acțiunilor politice, diplomatice, economice și de altă natură. De asemenea, se amplifică acțiunile elementelor ostile din interior îndreptate împotriva securității statului.

În timpul perioadei inițiale a războiului organele de contrainformații militare:

- se documentează operativ asupra concepției partidului și statului cu privire la modul de organizare a operației de apărare a țării, asupra situației informativ-operative de ansamblu și elaborează documentele de organizare și conducere operativă a muncii contrainformative;

- asigură contrainformativ acoperirea frontierei de stat și operația de apărare;

- organizează sau participă la formarea unor grupe de acțiune pentru realizarea de combinații operative (răpirea unor comandanți, sustragerea de documente de conducere în secret, măsuri de dezinformare și infiltrarea în rîndul inamicului etc.);

- stabilește principiile de bază ale organizării și conducerii muncii contrainformative și, în raport cu mutațiile survenite în situația operativă, actualizează măsurile de cooperare cu celelalte organe ale Ministerului de Interne și anumite compartimente din Ministerul Apărării Naționale;

- organizează și conduce activitatea de pregătire specifică a cadrelor active și de rezervă care au de îndeplinit misiuni speciale sau care urmează să acționeze, la nevoie, în clandestinitate;

- organizează aplicarea sarcinilor legate de conducerea acțiunilor de contrainformații militare în clandestinitate;

- conduce mobilizarea organelor de contrainformații militare și activitatea de constituire a acestora;

- organizează și coordonează măsurile stabilite cu privire la reținerea elementelor dușmănoase, cercetarea lor, luarea măsurilor de pază și predarea acestora organelor de justiție militară;

- organizează punctele de comandă și sistemul de legătură cu subordonații și eșalonul superior.

Organele de contrainformații militare, în funcție de nivelul diferitelor eșaloane, elaborează următoarele documente operative:

● **Directiva operativă de contrainformații.** Se întocmește la nivelul Direcției de contrainformații militare și cuprinde :

a) Situația inamicului : prezentarea situației militare din zona de acțiune ; concepția probabilă de acțiune a serviciilor de spionaj ale agresorului ; posibilitățile de acțiune ale inamicului pentru combaterea unor acte de diversiune, procurarea de documente operative, desfășurarea propagandei dușmănoase ori recrutarea unor elemente ostile ; acțiunile anterioare ale serviciilor de informații și contrainformații dușmane ; prezentarea situației operative din zonă cu accent pe aspectele care pot favoriza activitatea dușmanului.

b) Probleme referitoare la activitatea organelor de contrainformații militare : asigurarea contrainformativă a operației de apărare ; descoperirea și reținerea agenților serviciilor de spionaj ; prevenirea sustragerii de documente secrete ; neutralizarea și dezinformarea agenturii agresorului ; prevenirea acțiunilor de trădare și a altor fapte care ar afecta capacitățile de luptă ; cooperarea cu alte organe ale Ministerului de Interne ; sarcinile ce revin serviciilor de contrainformații militare ; măsuri de mascare, bruiat radio și contrapropagandă ; orele și locurile unde se primesc rapoartele ; date referitoare la sistemul de legătură radio și fir ; mijloace la dispoziție ; cooperarea cu organele de comandă ale marilor unități și cu detașamentele de rezistență.

c) Alte sarcini ce revin nemijlocit Direcției de contrainformații militare.

2. **Hotărîrea pentru desfășurarea activităților specifice.** Se elaborează la nivelul serviciilor de contrainformații militare și cuprinde :

a) Sub formă de text : situația inamicului și posibilitățile acestuia în timp ; concepția acțiunilor de luptă ; modul de cooperare a serviciului cu celelalte servicii de contrainformații militare, precum și cu organele teritoriale ale Ministerului de Interne ; organizarea conducerii.

b) Sub formă grafică pe hartă : linia frontului ; gruparea forțelor și mijloacelor inamicului din fișa de acțiune a comandamentului asigurat contrainformativ pe toată adîncimea misiunii de luptă ; elemente necesare din hotărîrea trupelor proprii ; punctele de comandă ale marilor unități și unităților din fișa loacelor inamicului din fișa de acțiune a comandamentului asigurat contrainformații militare, serviciului, birourilor de contrainformații militare vecine, ale organelor teritoriale ale Ministerului de Interne ; dispunerea rețelei informative, a persoanelor din baza de lucru proprie, precum și a celor semnalate de celelalte organe ale Ministerului de Interne ; dispunerea mijloacelor speciale ale organelor de securitate și miliție din zonă.

c) Sub formă de tabele : caracteristicile luptei ; semnale de înștiințare, de identificare și recunoaștere ; codificarea funcțiilor ; frecvența radio folosită ; sisteme de legătură etc.

3. **Planul asigurării contrainformativă** constituie documentul ce se întocmește la nivelul birourilor de contrainformații militare și are aceeași structură ca și hotărîrea serviciului.

B. Pe timpul ducerii războiului de către întregul popor

În cadrul războiului întregului popor lupta de apărare se îmbină cu puternice riposte ofensive și angajează atât forțele armate, cît și celelalte elemente ale sistemului apărării naționale în scopul nimicirii agresorului și păstrării integrității teritoriale și a suveranității naționale.

Avînd în vedere că în condițiile actuale trebuie să facem față unui agresor superior, atît numeric, cît și din punct de vedere al dotării tehnice, în cadrul războiului întregului popor se vor întîlni frecvent o mare varietate de forme, metode și procedee de luptă. Lovirea inamicului pe front, în spatele frontului, în zonele de ocupație, hărțuirea permanentă a acestuia (prin luptă și din punct de vedere moral) constituie o cerință fundamentală a succesului.

Organele de contrainformații militare vor fi confruntate cu probleme dintre cele mai diverse, cu grad mare de complexitate și, în funcție de situația operativă, vor îndeplini următoarele sarcini specifice :

— neutralizarea elementelor dușmănoase din baza de lucru și din mediul unităților dislocate, precum și a grupurilor de cercetare-diversiune ;

— activizarea rețelei informative în scopul descoperirii și neutralizării trădătorilor, zvoniştilor, defetiştilor, panicarzilor, precum și a tuturor persoanelor care, prin atitudinea și comportarea lor, creează o stare de spirit necorespunzătoare; o atenție deosebită se va acorda culegerii de informații referitoare la: deficiențe pe linia întocmirii, manipulării și păstrării documentelor secrete; intenții de culegere de date secrete; desconspirări; intenții de trădare; legături cu persoane suspecte din zona acțiunilor de luptă; acțiuni de sabotaj și diversiune; deficiențe pe linia tehnicii de luptă și logisticii ce pot afecta ducerea luptei (operației) etc.;

— previne desconspirarea secretelor militare, sustragerea sau pierderea de documente secrete;

— mențin un contact permanent cu ofițerii de contrainformații militare ai unităților vecine și cu eşaloanele ierarhic superioare;

— completează rețeaua informativă în raport cu pierderile avute în timpul acțiunilor de luptă;

— participă la mascarea mișcării trupelor și a celorlalte obiective militare de importanță deosebită;

— participă la dezinformarea continuă a inamicului prin presă, radio, televiziune, agenți etc.;

— identifică, arestează și fac primele cercetări asupra agenților serviciilor de spionaj și eventualelor legături ale acestora din rîndul trupelor proprii;

— depistează elementele șovăielnice și cu intenții dușmănoase din rîndul trupelor și iau măsuri pentru îndepărtarea lor din zona acțiunilor de luptă;

— analizează permanent evoluția situației operative, propun combinații și jocuri operative și contribuie efectiv la realizarea acestora;

— țin la curent documentele operative și de stat-major;

— informează permanent cadrele de comandă și organele de partid asupra stării de spirit a trupelor și despre apariția oricăror date ce ar putea avea repercusiuni asupra desfășurării luptelor;

— în cooperare cu organele specializate din Ministerul Apărării Naționale și Ministerul de Interne întreprind măsuri de prevenire pe linia traficului radio, cifru, transmiterea informațiilor prin curieri, depozitarea armamentului și munițiilor, aprovizionarea trupelor etc.

● Cooperarea în condițiile războiului întregului popor cu celelalte organe ale Ministerului de Interne devine o problemă esențială, determinată atât de complexitatea și amploarea sarcinilor misiunilor încredințate, agresivitatea acțiunilor serviciilor străine de spionaj, cât și de necesitatea unității de concepție și acțiune a forțelor participante.

În aceste condiții se va acționa pentru realizarea unui schimb continuu de informații, completarea și verificarea acestora prin mijloace specifice, organizarea în comun a unor acțiuni, precum și pentru informarea factorilor de decizie cu date culese și prelucrate de organele operative, strict necesare luării hotărîrilor de luptă la diverse eşaloane.

Pe timpul războiului întregului popor cooperarea cu celelalte organe ale Ministerului de Interne va îmbrăca forme noi, cum sînt: realizarea în comun a ascunzătorilor, caselor conspirative, depozitelor clandestine; identificarea și neutralizarea colaboraționiștilor, zvoniştilor, defetiştilor și panicarzilor; organizarea unor acțiuni ale rezistenței etc.

Cooperarea cu celelalte organe ale Ministerului de Interne, cu formațiunile specializate ale Ministerului Apărării Naționale și celelalte elemente ale sistemului apărării naționale constituie una din preocupările de bază ale muncii organelor de contrainformații militare.

Alături de celelalte organe ale Ministerului de Interne, organele de contrainformații militare consideră apărarea mărețelor cuceriri ale societății noastre socialiste, a independenței, suveranității și integrității patriei drept cea mai înaltă îndatorire, obiectivul fundamental al întregii munci contrainformative.

Material elaborat de un colectiv alcătuit din: lt. col. Filip TEODORESCU, maior Dumitru PETANCA, lt. col. Claudiu BUCUR, col. Ioan BORDEI, lt. col. Valeriu GHERGHE și maior Alexandru CURCĂ STĂNESCU

**Acțiunile unităților Departamentului Securității Statului,
în cooperare cu celelalte organe și unități
ale Ministerului de Interne, unitățile armatei, gărzile patriotice
și alte elemente ale sistemului apărării naționale,
pentru descoperirea, capturarea sau nimicirea elementelor
de cercetare-diversiune și teroriste care vor acționa
în perioada inițială a războiului**

consultație

În concepția Partidului Comunist Român, apărarea națională a României socialiste reprezintă ansamblul tuturor măsurilor și acțiunilor politice, economice, militare, demografice, tehnico-științifice, diplomatice, juridice, culturale, psihologice, administrativ-teritoriale, cu caracter intern și extern, care se iau din timp de pace și se continuă în timp de război, cu scopul de a se asigura independența, suveranitatea și integritatea teritorială a patriei, climatul de liniște și securitate necesar dezvoltării multilaterale a societății noastre socialiste împotriva oricăror forțe agresive care ar atenta la cuceririle revoluționare ale poporului nostru.

În cadrul măsurilor luate, pentru apărarea patriei, un loc deosebit îl ocupă în caz de agresiune acțiunile de luptă pentru descoperirea, capturarea sau nimicirea elementelor de cercetare-diversiune și teroriste inamice care vor acționa în perioada inițială a războiului.

Dinamica posibilă a conflictului armat poate cunoaște diferite forme. Teoreticienii au împărțit războiul întregului popor pentru apărarea patriei în câteva etape specifice : perioada inițială ; apărarea strategică ; ofensiva strategică.

Perioada inițială a războiului reprezintă perioada de timp cuprinsă între momentul începerii războiului de apărare dus de întregul popor și cel al încheierii acțiunilor militare strategice inițiale. Ea cuprinde : operațiile de mobilizare, concentrare și desfășurare a forțelor ; acțiunile militare pentru acoperirea frontierelor ; primele operații terestre, aeriene și navale, desfășurate pentru cucerirea inițiativei strategice, cîștigarea supremației aeriene și executarea manevrelor prevăzute pentru angajarea operațiilor ulterioare.

Perioada inițială a războiului prezintă o mare importanță, mai ales în condițiile actuale, ea putînd influența mersul operațiunilor în prima campanie, iar uneori, a întregului război. De aceea, trebuie luate toate măsurile ca acțiunile în această perioadă să se desfășoare în condiții optime de organizare și eficiență, acestea constînd în :

— măsuri de mobilizare a armatei și trecerea economiei naționale la producția de război ;

- menținerea la un înalt nivel a capacității de luptă a trupelor ;
- pregătirea operativă a teritoriului realizată din vreme ;
- antrenarea trupelor pentru ducerea de acțiuni manevriere cu schimbări bruște ale situației, în condițiile întrebunțării mijloacelor de nimicire în masă.

● Unele aspecte privind organizarea și misiunile inamicului de cercetare-diversiune și a grupărilor extremist-teroriste :

a) Structura organizatorică și dotarea elementelor de cercetare-diversiune și a grupărilor extremist-teroriste

Marile unități, unitățile și subunitățile de cercetare-diversiune sînt specifice armatelor statelor capitaliste membre ale N.A.T.O., inclusiv ale unor țări mici și mijlocii, și sînt destinate ducerii acțiunilor de cercetare și, în special, de diversiune în adîncimea operativă și tactică a adversarului, iar, uneori, în funcție de posibilități și scopurile urmărite, și în adîncimea strategică.

În statele capitaliste, unitățile și subunitățile de cercetare-diversiune sînt cunoscute sub cele mai diverse denumiri, cum ar fi : „forțe speciale“, „trupe de comando“, „rangers“, „berete verzi“ etc. După misiunile pe care le îndeplinesc, toate se încadrează însă în categoria trupelor de cercetare-diversiune.

În principiu, trupele de cercetare-diversiune sînt organizate în brigăzi (comandamente), batalioane, companii, plutoane și grupuri (grupe) subordonate comandamentului suprem și statelor-majore ale armatelor în folosul cărora acționează (acestea fiind diferite de subunitățile de cercetare clasice ale unităților și marilor unități).

Unitățile și subunitățile de cercetare-diversiune dispun de o înzestrare și instruire speciale, destinația lor fiind aceea de a duce războiul de diversiune. Acestea au la dispoziție o diversitate de mijloace tehnice perfecționate, adaptate la gama largă de misiuni care le poate fi încredințată.

În general, grupul de cercetare-diversiune din armatele străine are în înzestrare : pistoale și pumnale pentru ofițeri și subofițeri ; pistoale-mitralieră și pumnale pentru militarii în termen ; aruncător de grenade AT portativ ; stații de radio emisie-recepție ; busole ; aparatură de observare (ziua și noaptea) ; aparatură de ascultare la distanță ; aparatură de ascultare a convorbirilor telefonice ; mijloace necesare pentru executarea actelor de diversiune preconizate.

Din analiza înzestrării acestora rezultă că armamentul este destinat pentru apărarea apropiată, iar aparatura pentru executarea cercetării de la distanță, ziua și noaptea.

În ceea ce privește echiparea grupurilor de cercetare-diversiune, în afara echipamentului militar, elementele izolate sau grupele mici folosesc, în funcție de misiune, uniforma inamicului, haine civile corespunzătoare portului localnicilor din zona de acțiune și documente de identitate falsificate sau originale.

Referitor la structura organizațiilor extremist-teroriste, din experiența dobândită de forțele antiteroriste și din studierea fenomenului pe plan internațional se poate aprecia că, în principiu, aceasta conține următoarele elemente :

- centrul de decizie (conducerea organizației, liderul) ;
- centre operaționale (de organizare, planificare, coordonare) ;
- baze (puncte) logistice (de sprijin) ;
- baze de pregătire și instruire ;
- grupuri de execuție ;
- emisari.

Evenimentele petrecute în ultima perioadă pe plan internațional dovedesc că terorismul se bucură, în anumite momente de încordare politică, de girul statelor aflate în conflict, el devenind un instrument de presiune și intimidare, o formă de luptă pentru slăbirea capacității de apărare a adversarului.

În consecință , se poate concluziona că în perioada inițială a războiului organizațiile și grupările extremist-teroriste își vor intensifica acțiunile pe fondul diversificării obiectivelor vizate. De asemenea, grupări, organizații sau membri ai acestora se vor afla și mai mult sub influența serviciilor de spionaj, iar acțiunile pe care le vor întreprinde vor fi subordonate direct scopurilor și intereselor lor.

b) Principalele misiuni ce revin forțelor de cercetare-diversiune și elementelor extremist-teroriste în perioada inițială a războiului :

- executarea cercetării în adâncimea dispozitivului adversarului pentru a procura informații despre obiectivele de importanță strategică (mijloacele de atac nuclear, obiectivele industriale importante, nodurile de comunicații, sistemul apărării antiaeriene, raioanele de concentrare a marilor unități), raioanele de dislocare a obiectivelor politice, diplomatice și administrative ;

- organizarea unor activități antipartinice și antistatale cu sprijinul colaboraționiștilor, precum și folosirea acestora în operațiuni de luptă speciale ;

- organizarea luptei de gherilă, de influențare psihologică negativă a populației și militarilor forțelor armate ale statelor pe teritoriul cărora acționează ;

- crearea condițiilor pentru desantarea altor subunități și unități de cercetare-diversiune și sprijinirea operațiunilor de desant aerian și maritim ale trupelor proprii ;

- împiedicarea măsurilor luate de adversar pentru executarea loviturilor de răspuns și pentru realizarea mobilizării generale a forțelor armate ;

- executarea acțiunilor de sabotaj și diversiune împotriva obiectivelor militare și politico-administrative, economice și sociale ;

- răspîndirea de substanțe chimice, psihochimice și bacteriologice ;

- organizarea și desfășurarea unor acțiuni teroriste de atentat sau răpirea unor înalte personalități politice și militare ;

- organizarea evadării prizonierilor și evacuării acestora ;

- desfășurarea activității de propagandă și dezinformare în rândul populației.

● Acțiunile unităților Departamentului Securității Statului

În perioada inițială a războiului, pe întreg teritoriul patriei inamicul își va intensifica activitățile de spionaj și cercetare-diversiune, precum și acțiunile terorist-diversioniste. De asemenea, vor crește în amploare recrutarea de agentură de către inamic sau activarea agenților deja recrutați pentru asemenea eventualitate, va crește în intensitate și pericolozitatea elementelor dușmănoase autohtone, iar în zona de frontieră, pe litoral și pe direcțiile probabile de ofensivă ale acestuia acțiunile elementelor de cercetare-diversiune și teroriste vor deveni tot mai frecvente.

Lupta împotriva elementelor de cercetare-diversiune, teroriste și dușmănoase din interior presupune un complex de măsuri și acțiuni ce se desfășoară de organele și unitățile Departamentului Securității Statului, în cooperare cu celelalte organe și formațiuni ale Ministerului de Interne, unitățile armatei, gărzile patriotice și alte elemente ale sistemului apărării naționale, pentru descoperirea, urmărirea, capturarea sau nimicirea acestora.

Organizarea și înzestrarea atât a elementelor de cercetare-diversiune din principalele state capitaliste, cât și a grupărilor extremist-teroriste ce vor fi dirijate împotriva țării noastre, modul de acțiune al acestora, precum și al elementelor dușmănoase autohtone ne dau posibilitatea să desprindem concluzia că ele pot acționa pe întreg teritoriul țării, ceea ce va determina o creștere considerabilă a importanței și numărului misiunilor ce revin organelor și unităților Departamentului Securității Statului în vederea capturării sau nimicirii lor.

Războiul întregului popor impune o conducere politico-militară centralizată, care să asigure îndrumarea și coordonarea acțiunilor de luptă pe plan național, concomitent cu conducerea descentralizată pentru desfășurarea acțiunilor de luptă, în mod independent, de către forțele fiecărei zone (județ). Ca urmare, conducerea centralizată nu limitează inițiativa locală, nu produce întârzieri și nu împiedică folosirea eficientă a condițiilor și posibilităților locale.

Pentru îndeplinirea cu succes a misiunilor menite să anihileze, încă din fază incipientă, acțiunile diversionist-teroriste și ostile, trebuie realizată, încă din timp de pace, o cooperare minuțioasă între organele și unitățile Departamentului Securității Statului cu celelalte organe și formațiuni ale Ministerului de Interne, cu unitățile și subunitățile armatei, gărzilor patriotice, atât la nivel central, cât și teritorial, astfel încât fiecare să cunoască precis misiunile ce-i revin în zona de responsabilitate, modul de înștiințare și de acțiune în caz de nevoie.

În acest scop, trebuie stabilite din timp raioanele și principalele obiective importante vizate de elementele de cercetare-diversiune și teroriste și, pe baza datelor probabile, să se facă o temeinică pregătire a tuturor forțelor destinate luptei împotriva acestora.

Este necesar să se determine precis raioanele unde pot fi parașutate, desantate sau infiltrate elementele de cercetare-diversiune și teroriste, în zona de frontieră, pe litoral, în adâncimea teritoriului, precum și a direcțiilor probabile de acțiune a acestora, organizarea unui sistem de observare-supraveghere a acestor raioane și direcții probabile

de acțiune, în scopul descoperirii inamicului, alarmării și intervenției rapide și oportune a forțelor destinate capturării sau nimicirii lor.

Organele și unitățile Ministerului de Interne, prin mijloace de muncă specifice, au posibilitatea să cunoască și să intervină operativ în raioanele de parașutare sau desantare a grupurilor de cercetare-diversiune, să le captureze sau nimicească premergător organizării și intrării în acțiune, precum și să descopere și să rețină elemente teroriste, ostile și corupte, înainte ca acestea să poată întreprinde acte teroriste, dușmănoase sau de altă natură.

Unitățile Departamentului Securității Statului participă, prin forțe, mijloace și metode specifice, alături de celelalte elemente ale sistemului național de apărare, la observarea și supravegherea spațiului aerian și raioanelor probabile de parașutare și debarcare, a zonelor de frontieră și a litoralului, precum și a direcțiilor probabile de acțiune a forțelor speciale de cercetare-diversiune și teroriste ale inamicului, descoperind mijloacele ce le transportă, surprinzând momentul parașutării (debarcării) sau apariției acestora în zonă, astfel încât au posibilitatea de a înștiința în timp util formațiunile specializate, cu datele și informațiile necesare luării celor mai corespunzătoare măsuri pentru neutralizarea sau lichidarea lor.

Potrivit părerilor unor specialiști militari occidentali, acțiunile forțelor speciale pot să înceapă chiar cu câteva luni înaintea izbucnirii războiului. De cele mai multe ori, aceste elemente sînt trimise, sub diferite acoperiri, pe teritoriul statului împotriva căruia va fi declanșată agresiunea, încă din timp de pace. Acestea pot intra în acțiune cu puțin timp înaintea sau chiar în momentul izbucnirii conflictului, continuîndu-și activitatea cu deosebită intensitate pe toată perioada inițială a războiului.

În acest context, unitățile centrale și teritoriale de securitate vor intensifica supravegherea informativă a tuturor categoriilor de străini, a mediilor și obiectivelor în care se găsesc aceștia, luînd operativ în lucru pe toți cei care sînt sau vin în țara noastră și despre care apar unele indicii că ar fi agenți ai serviciilor de informații, fac parte din forțele speciale sau au misiunea de a pregăti terenul pentru acțiunile de infiltrare, desantare, parașutare a elementelor de cercetare-diversiune și teroriste, de a organiza puncte de sprijin ori să atragă elemente dușmănoase autohtone la pregătirea viitoarelor acțiuni cu caracter ostil. În același timp, unitățile specializate vor trebui să intensifice controlul antiterorist și antideturnare în punctele de trecere a frontierei, în porturi și aeroporturi pentru prevenirea introducerii în țară de armament, muniție, explozivi sau a altor mijloace de ducere a acțiunilor diversio-nist-teroriste.

Unitățile Departamentului Securității Statului, prin mijloacele și metodele specifice de luptă, vor lua în lucru toate elementele cunoscute că fac parte sau aderă la diferite ideologii, curente, culte și secte reacționare sau grupări extremist-teroriste, precum și emisarii străini care vin pe teritoriul țării, în scopul de a preveni și contracara operativ încercările de activizare, pregătire și desfășurare a unor acțiuni contrarevoluționare.

De asemenea, vor fi întreprinse măsuri ferme pentru descoperirea și reținerea persoanelor autohtone semnalate că posedă armament, muniții și explozivi ori au preocupări pentru procurarea sau fabricarea ar-

tizanală a unor asemenea mijloace, în scopul inițierii unor acțiuni de atentat, diversioniste, teroriste.

Muncii informativ-operative în rîndul cetățenilor români ce își desfășoară activitatea în sectoarele sistemului politico-economic și militar național trebuie să i se imprime un caracter ofensiv, pentru cunoașterea multilaterală a persoanei care lucrează în aceste sectoare, în scopul descoperirii și neutralizării celor care adoptă atitudini ostile, sînt pretabili la organizarea sau sprijinirea unor acțiuni de diversiune ori sabotaj.

Perioada inițială a războiului determină la scară națională manevre de forțe și mijloace de pe o direcție pe alta, dintr-o zonă în alta, implicînd în acest fel întregul sistem al transporturilor, telecomunicațiilor, energiei și combustibililor. Ca urmare, unităților de profil le sporesc sarcinile pentru asigurarea contrainformativă a transporturilor rutiere, feroviare și navale cu destinație specială, a magistrelor rutiere, și feroviare, a nodurilor de cale ferată și depourilor, a porturilor, aeroporturilor, a sistemului național de telecomunicații, centralelor atomoelectrice, termo și hidrocentralelor, a platformelor petroliere etc.

Pentru trecerea forțelor armate și a economiei naționale la starea de război, în perioada inițială se aplică măsurile stabilite din timp de pace, iar în contextul acestora unele unități militare se dezvoltă, altele se înființează, ceea ce presupune mobilizarea unor noi efective și deplasarea lor către locurile de adunare.

O importanță deosebită are și asigurarea contrainformativă a mobilizării și afluirii rezerviștilor spre unitățile militare, a traseelor și raioanelor de dislocare a obiectivelor politico-economice și militare, a raioanelor de concentrare a unităților și marilor unități.

În perioada inițială a războiului se desfășoară o intensă activitate politică și diplomatică, internă și internațională, caracterizată de complexitatea măsurilor ce se întreprind pentru respingerea agresorului. Au loc întâlniri ale conducerii superioare de partid și de stat cu personalități marcante din diferite țări, vizite în sectoarele importante ale economiei, întruniri, mitinguri, alte acțiuni politice menite să mobilizeze masele pentru apărarea patriei. În aceste condiții unităților Departamentului Securității Statului le sporesc misiunile de securitate și gardă, precum și de protecție antiteroristă a conducerii superioare de partid și de stat, a înaltelor personalități care ne vizitează țara, a unor membri ai misiunilor diplomatice acreditate în R. S. România.

În conformitate cu ordinele ministrului de interne nr. 001084/1977 și 001370/1978 au fost constituite, atît la nivel central, cît și teritorial, subunități de intervenție pentru luptă împotriva terorismului. Aceste forțe, în cooperare cu subunitățile de apărare antiteroristă din Comandamentul trupelor de securitate pot acționa limitat și numai în zonele lor de responsabilitate pentru neutralizarea sau lichidarea elementelor de cercetare-diversiune.

De regulă, pot acționa, pe baza unor informații sigure, în încercuire ca detașament de asalt, în urmărire și ambuscadă, dat fiind faptul că nu pot fi angajate în acțiuni sau operațiuni de durată.

Este bine cunoscut faptul că atît în doctrina militară a statelor capitaliste, cît și în concepția de acțiune a organizațiilor și grupărilor extremist-teroriste, se acordă atenție deosebită organizării și desfășurării

de acte cu caracter diversionist-terorist pe teritoriul altor țări, în scopul realizării unor divergențe politico-diplomatice între state, creării unui climat de nesiguranță și neîncredere în rîndul populației, scoaterii totale sau parțiale din producție a unor obiective economice, dezorganizării sistemului de telecomunicații, a traficului rutier și pe calea ferată, subminării moralului populației etc.

Elementele de cercetare-diversiune și teroriste aflate pe teritoriul adversarului, acționînd în condiții foarte diferite, vizează deci obiective social-politice și economice — depozite de materii prime, sursele de aprovizionare cu apă, energie electrică și calorică, rețelele de transmisiuni, mijloacele de transport — misiuni diplomatice acreditate în statul respectiv, organizează jafuri, produc avarii și catastrofe pe căile ferate și rutiere, urmăresc infectarea alimentelor și surselor de apă etc.

În perioada inițială a războiului numărul acțiunilor de acest gen preconizate de inamic crește foarte mult, fapt ce determină executarea unui control informativ riguros, concomitent cu luarea unor măsuri severe de pază și apărare a tuturor obiectivelor vizate, astfel încît să se poată preveni, neutraliza sau lichida orice încercare de acțiune împotriva acestora.

Paza și apărarea obiectivelor de importanță deosebită constituie o misiune principală a organelor și unităților Ministerului de Interne și gărzilor patriotice la care, prin mijloace și metode specifice, concură și unitățile Departamentului Securității Statului. Pentru îndeplinirea cu succes a acestei misiuni sînt necesare stabilirea și organizarea, încă din timp de pace, a pazei și apărării fiecărui obiectiv important vizat de elementele de cercetare-diversiune sau cele teroriste.

În funcție de caracteristicile obiectivului, de natura terenului și situația operativă concretă se stabilesc măsurile informativ-operative, posturile și patrulile de pază, rezervele pentru intervenție etc.

Pentru paza și apărarea obiectivelor importante forțele destinate pot primi ca misiuni zădărnicierea acțiunilor inamicului pe timpul cercetării obiectivelor, a actelor diversionist-teroriste, participarea la nimicirea desantului inamic semnalat în apropierea obiectivelor, nimicirea forțelor aeriene care zboară la mică înălțime în zona obiectivelor, participarea la măsurile de protecție și mascare a obiectivelor și la lichidarea urmărilor loviturilor executate din aer.

Lupta împotriva elementelor de cercetare-diversiune și a celor teroriste, în perioada inițială a războiului, va constitui o misiune de maximă importanță a tuturor componentelor sistemului apărării naționale.

În războiul întregului popor unitățile Departamentului Securității Statului trebuie să fie pregătite pentru ca, în afara misiunilor specifice pe care le vor îndeplini, să fie în măsură să participe cu forțe de tărie variabilă și la lupta armată împotriva grupurilor de cercetare-diversiune și a elementelor extremist-teroriste, independent sau în cooperare cu celelalte organe și unități ale Ministerului de Interne, unități ale armatei, gărzi patriotice sau alte elemente ale sistemului apărării naționale.

Lt. col. Ioan POTECA
Maior Alexandru CRISTESCU

Possibilități de organizare a unor nuclee de rezistență de către cadre de securitate pe teritoriul temporar invadat de inamic, în imediata apropiere a liniei frontului. Sistemul de conducere și cooperare între acestea

plan de dezbateră

Doctrina militară a Republicii Socialiste România, al cărei fondator este tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, preconizează, în caz de agresiune, folosirea eficace și oportună a tuturor resurselor umane și materiale ale țării într-o concepție unitară, pe întreg teritoriul național, fără pauze sau stagnare, pînă la victoria deplină asupra agresorilor. Într-un asemenea efort militar considerabil se înscrie și lupta de rezistență dusă în zona temporar controlată de inamic.

Scopurile, conținutul și principiile luptei de rezistență au fost elaborate și sînt prevăzute în documentele programatice ale partidului nostru, în operele tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU. Pe această bază, s-a statuat, pentru prima dată în gîndirea și practica militară românească, cadrul juridic al luptei de rezistență ca expresie a hotărîrii poporului român de a-și apăra ființa și libertatea națională, integritatea teritorială, cuceririle revoluționare.

În concepția Partidului Comunist Român cu privire la apărarea patriei de către întregul popor, lupta de rezistență are conținut, fizionomie și trăsături specifice, constituind o latură principală a doctrinei militare, a sistemului apărării naționale.

În acest context, *lupta de rezistență* este inclusă în conținutul războiului întregului popor și reprezintă *totalitatea acțiunilor pe care formațiunile de rezistență, de apărare și trupele, întreaga populație aflată în teritoriul temporar invadat de agresor le duc împotriva forțelor sale armate și a administrației impuse sau pe cale de a fi instaurată și se exprimă printr-o multitudine de forme și procedee de acțiune specifice.*

Ca procedeu strategic de ducere a războiului întregului popor, *lupta de rezistență* presupune, așadar, *ridicarea la luptă armată a întregii populații* rămasă pe teritoriul temporar invadat de agresor, *lovirea permanentă a inamicului, măcinarea capacității lui militare și morale, crearea condițiilor care să ducă, în final, la înfrîngerea ori alungarea acestuia de pe teritoriul care nu-i aparține.*

▲ Constituirea, organizarea și încadrarea formațiunilor de rezistență

Principiul de bază al constituirii, organizării și încadrării formațiunilor de rezistență îl reprezintă conducerea de către partid a luptei de rezistență, principiu ce izvorăște din rolul conducător al partidului, care mobilizează și dirijează întregul potențial uman și material al țării pentru asigurarea apărării cuceririlor revoluționare ale poporului, a independenței și suveranității naționale.

Partidul Comunist Român își exercită atributul de forță politică conducătoare a poporului nu numai în timp de pace, ci și în timp de război, organizând și coordonând prin Consiliul Apărării Republicii Socialiste România acțiunile de luptă ale forțelor armate, desfășurate împreună cu formațiunile de apărare, precum și acțiunile de rezistență pe teritoriul național temporar invadat de agresor.

Formațiunile de rezistență vor cunoaște o mare varietate de structuri organizatorice, în raport cu numărul combatanților din rezistență, posibilitățile de înzestrare cu armament, misiunile ce li se încredințează, zona de acțiune etc.

Luptătorii din formațiunile de rezistență înarmate provin, în principal, din rândurile populației locale de pe teritoriul temporar invadat. Acestora li se adaugă militari din armata operațională rămași în spatele inamicului datorită unor diverse împrejurări, subunități, formațiuni și militari ai Ministerului de Interne ori cadre de securitate, luptători din gărzile patriotice și membrii altor formațiuni de apărare care, pe teritoriul invadat de agresor, își pierd statutul avut anterior.

Ținând seama de experiența luptei de rezistență din timpul celui de-al doilea război mondial și de specificul teritoriului național, structura organizatorică a formațiunilor de rezistență înarmate care ar corespunde cel mai bine pentru țara noastră în cazul în care ar fi atacată, și o parte a teritoriului național ar fi temporar invadat, este următoarea: *nuclee și echipe de rezistență independente; grupuri de rezistență; detașamente de rezistență.*

Nucleele de rezistență ar urma să se constituie în fiecare sat, comună, iar în orașe, în fiecare întreprindere și pe cartiere. Acestea vor fi compuse dintr-un număr restrâns de oameni (3—5) stabiliți încă din timpul decretării stării de necesitate ca luptători în rezistență și vor fi, de regulă, comandanții viitoarelor formațiuni de rezistență.

În raport cu modul de constituire și încadrare, formațiunile de rezistență pot fi omogene sau eterogene. *Formațiunile de rezistență omogene* sînt compuse din localnici, din luptători care lucrează în aceeași întreprindere, instituție etc. Cu o compunere omogenă sînt și formațiunile de rezistență formate din militari sau din subunități de gărzii patriotice. *Formațiunile de rezistență eterogene* sînt create prin suprapunerea peste elementul local a unor luptători din diferite zone ale țării care, anterior, au acționat în cadrul altor elemente ale sistemului apărării naționale și, din diverse motive, au rămas pe teritoriul temporar invadat de inamic.

Seleționarea și înrolarea luptătorilor în formațiunile de rezistență constituie o acțiune de mare răspundere și trebuie să fie făcută cu cea mai mare grijă și în urma unor minuțioase verificări.

▲ Organizarea nucleelor de rezistență de către cadre de securitate pe teritoriul invadat de inamic și misiuni ce pot fi îndeplinite de acestea

În situația invadării temporare a unei zone a teritoriului național, o parte din organele de securitate vor activa în condiții de clandestinitate, avînd în continuare ca principală misiune munca de culegere a informațiilor și de contracarare a acțiunilor inamicului. Totodată, ofițerii de securitate vor fi angajați și în organizarea unor nuclee de rezistență care vor acționa în mod independent sau, în unele situații, vor constitui baza viitoarelor formațiuni de rezistență.

Aceste sarcini impun ca ofițerii de securitate, în special cei care-și desfășoară activitatea pe profil de contrainformații în sectoarele economice, să cunoască, încă din timp de pace, măsurile pregătitoare care se iau pentru a se crea cadrul necesar trecerii imediate la acțiune, și anume:

a) Determinarea cîmpului de operațiuni privind eventualele acțiuni de sabotaj și diversiune, sens în care se vor stabili din timp de pace obiectivele industriale, de transporturi, de telecomunicații, depozitele etc. din zona de responsabilitate, ce ar putea fi folosite de forțele invadatoare și asupra cărora se vor organiza și desfășura acțiuni de acest fel.

În plus, trebuie avut în vedere și faptul că inamicul își creează pe teritoriul invadat comandamente, depozite și centre de aprovizionare, aerodromuri improvizate etc. care, de asemenea, trebuie incluse în cîmpul de acțiune al formațiunilor de rezistență.

b) Documentarea permanentă privind situația unor astfel de obiective din zona de responsabilitate, care trebuie completată și cunoscută la zi, inclusiv cu elemente decurgînd din variantele probabile de reprofilare a activității lor, în funcție de nevoile militare ale agresorului.

În principiu, aceasta se referă la o serie de date necesare întreprinderii unor acțiuni de sabotaj sau diversiune, cum ar fi:

- punctele vulnerabile și modalitățile de a fi scoase din funcțiune;
- metodele și mijloacele de acțiune folosite de dușman în scop de sabotaj și diversiune în timp de pace; elementele pretabile la asemenea acțiuni;
- persoanele din rețeaua informativă, cele din baza de lucru și perspectivele acestora de a nu fi mobilizate sau îndepărtate din obiective;
- persoanele de încredere care ar putea fi folosite pentru diverse acțiuni specifice muncii clandestine sau de rezistență.

c) Asigurarea unui potențial informativ corespunzător cu ajutorul căruia să se poată acționa în diferite obiective, în eventualitatea că acestea vor fi folosite de inamic.

În cadrul activității pe care organele de securitate o vor desfășura în condițiile luptei de rezistență, rețeaua informativă va continua să reprezinte unul din principalele mijloace cu ajutorul căruia vor putea fi realizate sarcinile specifice ce le revin.

În contextul luptei de rezistență, sarcinile trasate rețelei informative sînt multiple, ele fiind determinate de necesitatea culegerii de informații privind atît activitatea, preocupările inamicului și contracararea acțiunilor acestuia, cît și participarea directă, de la caz la caz, la unele acțiuni de sabotaj și diversiune.

Parte din persoanele luate în studiu pe această linie, cu posibilități de a fi folosite în nuclee de rezistență, pot fi recrutate încă din timp de pace, iar altele vor fi menținute în rezervă, dar, în contact permanent, în scopul educării și apropierii lor de munca organelor de securitate.

De menționat faptul că nu este indicat ca persoanele din rețea să fie puse în temă cu privire la sarcinile pe care le vor avea de rezolvat în asemenea situații.

d) Crearea condițiilor necesare pentru acoperirea ofițerilor de securitate care vor acționa în clandestinitate în zona temporar invadată.

Legea de bază a oricărei activități clandestine o constituie conspirarea desăvîrșită a calității reale a celor care participă la ea și a misiunilor pe care urmează să le îndeplinească, aceasta fiind imbinată cu o acoperire plauzibilă a mijloacelor și metodelor de muncă folosite.

Ca urmare, în cadrul măsurilor pregătitoare care se realizează încă din timp de pace, un loc important îl ocupă stabilirea, pentru fiecare ofițer de securitate, a legendei de acoperire a actelor de identitate pe care le va folosi, a gazdelor și caselor conspirative ce vor putea fi folosite, a depozitelor clandestine, a sistemelor de legătură cu eşaloanele superioare și cu rețeaua informativă etc.

e) O atenție tot mai mare va trebui acordată și locurilor probabile unde forțele invadatoare își vor instala obiective proprii (comandamente, state-majore, depozite de muniții și carburanți, concentrări de mijloace de transport, noduri de comunicații etc.).

Pe baza concluziilor operative rezultate din analiza acestor locuri se vor stabili cele mai potrivite modalități de acțiune pentru ca, la momentul oportun, să se poată efectua minări, instalarea unor mijloace tehnice, observarea mișcărilor din obiectiv, realizarea de pătrunderi secrete pentru fotocopiarea sau sustragerea de documente utile executării unor acțiuni etc.

Lupta de rezistență, avînd principii și particularități determinate de faptul că se desfășoară pe teritoriul temporar invadat de inamic, în deplină conspirativitate, participînd forțe special organizate și pregătite, își realizează scopurile propuse prin îndeplinirea de către formațiunile de rezistență și cele de sprijin, de întreaga populație a unei game foarte largi și diversificate de misiuni care duc la slăbirea neîncetată a potențialului de război al inamicului și contribuie, în final, la eliberarea teritoriului invadat.

Nucleele de rezistență, din care fac parte și cadre de securitate, vor îndeplini, în aceste condiții, următoarele misiuni :

- dezorganizarea conducerii inamicului prin lovirea și distrugerea punctelor de comandă și a centrelor de transmisiuni, deteriorarea rețelei de comunicații teritoriale, capturarea de documente, răpirea unor persoane cu funcții importante etc. ;

- interzicerea sau îngreuierea deplasărilor de forțe și a transportului prin distrugerea căilor de comunicații și a unor lucrări de artă ;
- distrugerea depozitelor inamicului (de armament și muniții, explozivi, alimente, echipament, carburanți-lubrifianți) ;
- avarierea aerodromurilor sau a unor instalații tehnice de pe acestea, a pistelor de decolare-aterizare, a sistemelor de dirijare a avioanelor și elicopterelor aflate la sol ;
- dezorganizarea activității formațiunilor logistice, de asigurare tehnico-materială și medicală ;
- perturbarea sistemului apărării antiaeriene a inamicului prin distrugerea mijloacelor de apărare antiaeriană, îndeosebi a rachetelor și aparaturii radiotehnice ;
- împiedicarea inamicului, prin toate mijloacele, de a trece la întrebuintarea armelor de nimicire în masă, îndeosebi a celor nucleare și chimice ;
- capturarea de armament, muniții, documente și alte materiale, procurarea de bani, acte de identitate ;
- eliberarea prizonierilor de război din convoaie sau din lagăre, a deținuților politici și ostaticilor ;
- sabotarea atât a producției de război, cât și a celei în folosul agresorului, împiedicarea prin toate mijloacele a evacuării bunurilor materiale, deportării sau internării în lagăre a populației, apărarea și salvarea de la distrugere a unor obiective importante ;
- depistarea, izolarea și luarea măsurilor necesare pentru a-i face inofensivi pe colaboraționiști, colportorii de zvonuri, precum și pe cei care, într-un fel sau altul, sprijină inamicul.

▲ Sistemul de conducere și cooperare între formațiunile de rezistență

În conducerea luptei de rezistență, latura politică și cea militară se contopesc într-o unitate indisolubilă.

Conducerea generală, pe plan strategic, a formațiunilor de rezistență și a luptei de rezistență în ansamblul său, se exercită de organele centrale de partid și de stat prin Consiliul Apărării.

În ceea ce privește aspectele organizatorice concrete, la război, va fi creat pe lângă Comandamentul Suprem Național (Marele Cartier General) un organism special care să coordoneze acțiunile de luptă ale tuturor formațiunilor de rezistență.

De asemenea, pe plan operativ, în teritoriul național temporar invadat, se vor organiza comandamente teritoriale speciale, conduse de persoane numite de Comandamentul Suprem Național menite să asigure conducerea luptei de rezistență într-o zonă geografică care ar include, în totalitate sau în parte, teritoriul mai multor județe.

Pe plan local (tactic), organele de conducere ale formațiunilor de rezistență, potrivit Legii privind organizarea apărării naționale, sînt consiliile locale de apărare. Ele au obligația de a constitui și organiza

formațiunile de rezistență și de a conduce acțiunile de luptă ale acestora în cazul invadării teritoriului de competență de către inamic.

La nivelul nucleelor de rezistență este indicat să fie numit un comandant și un locțiitor al acestuia; să se constituie organizații de partid, secretarul de partid îndeplinind, de regulă, și funcția de locțiitor politic al comandantului. De asemenea, pe cât posibil este indicat să se facă cât mai puține schimbări ale cadrelor de comandă și activiștilor de partid și, numai în cazuri bine justificate, să se procedeze la înlocuirea unora dintre acestea.

În stabilirea structurilor organizatorice și de conducere ale formațiunilor de rezistență, precum și în delimitarea competențelor acestora, nu se pot stabili soluții cu valabilitate generală, ci doar principii și norme care ar urma să se aplice în raport cu condițiile concrete ale situației operativ-strategice. Trebuie evidențiate verigile intermediare a căror utilitate nu se justifică, înființarea unor organe care nu și-ar putea îndeplini atribuțiile, precum și subordonarea aceleiași formațiuni față de mai multe centre conducătoare.

Conducerea trebuie să fie suplă și operativă, ceea ce presupune renunțarea la orice șablonism și copiere mecanică a unor scheme organizatorice din armata permanentă. Ea cere multă inițiativă, competență și răspundere din partea cadrelor investite cu atribuții de conducere a luptei de rezistență.

Organizarea cooperării în lupta de rezistență are drept scop coordonarea, în timp și spațiu, a eforturilor forțelor participante pentru îndeplinirea misiunilor încredințate, în deplină conspirativitate, prin surprindere și fără pierderi sau cu pierderi cât mai mici.

Formațiunile de rezistență organizează cooperarea între ele, cu populația din zonă, organele de stat și de securitate rămase, în mod conspirativ, deliberat, în teritoriul invadat, cu aviația trupelor proprii, desantului aerian, grupurile de cercetare și trupele operative.

*
* *
*

În încheiere, se impune încă o dată sublinierea necesității ca orice acțiune întreprinsă să fie bine pusă la punct în privința conspirativității, ea trebuind să fie cunoscută numai de cadrele de securitate care au drept de control și de acces stabilit prin ordine sau prin natura misiunilor ce li se vor încredința.

Nu trebuie uitat nici un moment faptul că eficacitatea acțiunilor executate împotriva eventualului agresor depinde în cea mai mare măsură de modul cum se acționează pentru a-l pune în situația de a nu ști și a nu afla niciodată din ce parte a fost lovit, cine anume l-a lovit și când se poate aștepta la o nouă lovitură.

Lt. colonel Nicolae BOTEZATU

Pregătirea contrainformativă și antiinfracțională a populației. Forme, mijloace, eficiență

Continuăm dialogul pe tema menționată, la care, în acest număr, participă:
colonel **FLORIAN BUNTA**, șeful Securității județului Bistrița-Năsăud.

În ansamblul măsurilor întreprinse de cadrele securității județene pentru prevenirea, descoperirea și lichidarea acțiunilor serviciilor de spionaj străine și agenturii acestora, a actelor de sabotaj, diversiune și subminare a economiei naționale, precum și a altor fapte îndreptate împotriva securității statului nostru, se acordă o atenție deosebită activității de pregătire contrainformativă și antiinfracțională a populației.

Se are în vedere faptul că munca de prevenire este în esență o activitate de educație, de ridicare a conștiinței politice și juridice a maselor, la care, alături de factorii educaționali sînt chemate să-și aducă contribuția și organele de securitate. De altfel, pentru aparatul de securitate aceasta constituie o sarcină de prim ordin ce se desprinde din Programul partidului, hotărârile Congresului al XIII-lea al P.C.R. și ordinele comandantului suprem, o condiție sine qua non pentru obținerea unei noi calități superioare în întreaga activitate, un cadru deosebit de propice pentru întărirea și perfecționarea legăturii cu oamenii muncii, cu organismele democrației muncitorești revoluționare și ceilalți factori chemați să-și aducă contribuția la afirmarea plenară a principiilor legalității, eticii și echității socialiste.

În același timp este și o obligație prevăzută de Decretul nr. 468/1971 privind unele măsuri de îmbunătățire a activității de aplicare și popularizare a legislației, de Programul de măsuri al Departamentului Securității Statului, de ordinele și dispozițiile de muncă.

De aceea, plecînd de la importanța acestei activități, am căutat să-i imprimăm un caracter organizat și cît mai concret, fapt pentru care, atît planificarea, cît și realizarea sarcinilor principale pe care ni le propunem sînt urmărite la nivelul conducerii securității județene.

Aceasta ne permite folosirea celor mai adecvate forme, angrenarea în astfel de acțiuni a celor mai competente cadre, în măsură să abordeze probleme majore, ce pot să suscite interesul participanților, să-i sensibilizeze și să le dezvolte spiritul de vigilență și combativitate față de orice atitudini și manifestări necorespunzătoare.

În organizarea și desfășurarea acțiunilor de pregătire contrainformativă și antiinfracțională s-a avut în vedere ca ele să fie cât mai diversificate și să răspundă necesității protejării unor persoane, medii și valori față de acțiunile puse la cale de serviciile de spionaj, cercurile și organizațiile reacționare din exterior sau elemente cu concepții ostile din interior.

Pentru a le conferi o eficiență cât mai sporită, sint organizate în funcție de concluziile ce se desprind din analiza situației operative, a stării de legalitate din diferite obiective și informațiile ce se dețin în legătură cu normele legale mai frecvent încălcate, de existența unor fapte ce pot genera sau favoriza nerespectarea normelor de drept.

De asemenea, s-a trecut la constituirea unui fond documentar constând în seturi de diapozitive, fotografii, extrase din diferite acte normative și alte materiale care sint folosite în activitatea desfășurată.

În acțiunile de pregătire contrainformativă și antiinfracțională sint utilizate o gamă variată de forme și mijloace, respectiv :

◎ Pregătirile contrainformative individuale cu :

- persoane asupra cărora se desfășoară acțiuni de influențare negativă sau de instigare la acțiuni potrivnice statului nostru ;
- cadre ce dețin funcții de răspundere în aparatul de stat, în economie, unități de cercetare științifică, specialiști de valoare și alte persoane ce urmează a intra în contact cu străini ;
- persoane care efectuează deplasări în străinătate în interes de serviciu sau particular ;
- deținători de secrete și participanți la acțiuni protocolare ;
- vizitatori de ambasade sau alte reprezentanțe străine, precum și cu alte categorii de persoane.

◎ Pregătiri contrainformative și antiinfracționale de grup cu :

- factori de răspundere ce pot să-și aducă contribuția la protejarea unor persoane de influențe și manifestări nocive și la contracararea acțiunilor de acest gen ;
- participanții la activități și manifestări cultural-artistice și sportive în străinătate ;
- personalul muncitor din întreprinderile balneoclimaterice și de turism, precum și din unitățile prestatoare de servicii pentru străini (de cazare, alimentație publică, magazine pentru vânzarea mărfurilor cu plata în valută, punctele de schimb valutar și de agrement) ;
- locuitorii din localitățile situate pe principalele trasee turistice și din cele în care se constată o afluență mai mare de cetățeni străini ;
- personalul muncitor ce lucrează în sectoare speciale ori în locuri și puncte vulnerabile din obiectivele economice ;
- personalul de pază și control acces ;
- responsabili B.D.S. și persoanele ce îndeplinesc prin cumul asemenea sarcini ;
- împuterniciții vamali și personalul de la punctele de încărcare a mărfurilor pentru export ;

- artificierii și deținătorii legali de armament, muniții, materiale explozive, substanțe toxice etc.;
- persoanele ce călătoresc în interes turistic în străinătate;
- cadrele cu sarcini pe linia apărării avutului obștesc și prevenirii producerii de evenimente cu consecințe negative, precum și cu alte categorii de persoane în toate cazurile în care s-a apreciat că este utilă aceasta.

Spre exemplu, cu câteva luni în urmă, cu sprijinul și sub îndrumarea organelor locale de partid, s-a organizat și efectuat un instructaj cu factorii de răspundere (directorii, inginerii-șefi și șefii compartimentelor mecano-energetice) din unitățile industriale din municipiul Bistrița și orașele Beclean, Năsăud și Sîngeorz-Băi, prilej cu care s-au prezentat unele concluzii desprinse din activitatea desfășurată pentru prevenirea și combaterea abaterilor la Decretul nr. 400/1981, pentru instituirea unor reguli privind exploatarea și întreținerea utilajelor și mașinilor, întărirea ordinii și disciplinei în muncă în unitățile cu foc continuu care au instalații cu grad ridicat de pericol în exploatare, insistându-se în mod deosebit asupra obligațiilor ce le revin pentru eliminarea neajunsurilor ce s-au manifestat pe această linie.

De asemenea, au fost prelucrate unele abateri, făcându-se precizări legate de îndeplinirea atribuțiilor ce revin conducătorilor unităților din Legea nr. 23/1971, H.C.M. 18 și 19/1972, Decretul 408/1985 și alte acte normative referitoare la apărarea secretului de stat, relațiile cu străinii și regulile de protocol.

În același timp, s-au reperlucrat unele prevederi ale Legii nr. 30/1978 și Decretului nr. 337/1981 privind asigurarea asistenței de către imputerniciții vamali la încărcarea produselor destinate exportului și s-a solicitat să se manifeste exigența necesară pentru a nu da prilejul partenerilor externi să formuleze reclamații privind lipsuri cantitative, deprecierea mărfii în timpul transportului, cit și pentru prevenirea îmbarcării și închiderii în mijloacele de transport a unor persoane ce intenționează să folosească această cale pentru a trece fraudulos frontiera de stat.

Concomitent, s-au prezentat aspecte legate de eficiența activității desfășurate pentru prevenirea și înlăturarea unor stări de pericol ce pot duce la producerea unor explozii, avarii, incendii, sau alte evenimente cu consecințe negative.

În activitatea de pregătire contrainformativă și antiinfracțională s-au dovedit a fi eficiente acțiunile educative organizate cu ocazia materializării unor măsuri preventive pe linie de securitate, cum sînt avertizările, punerea în dezbatere publică, atenționările, aplicarea de sancțiuni contravenționale. În toate aceste cazuri sînt prelucrate normele de drept încălcate și consecințele la care se expun cei vinovați.

De asemenea, pe baza actelor normative nou apărute se conlucrează cu redacția ziarului local, punîndu-se în dezbatere probleme care necesită clarificări, prezentîndu-se totodată aspecte ale stării infracționale în vederea prevenirii săvîrșirii lor în viitor.

În îndeplinirea sarcinilor ce revin aparatului de securitate pe linia apărării cu fermitate a avutului obștesc, în conlucrare cu miliția, se acționează pentru :

— reprelucrarea prevederilor actelor normative mai frecvent încălcate în obiectivele, locurile și perioadele în care posibilitatea comiterii de infracțiuni este mai mare ;

— punerea în dezbaterea colectivelor de muncă a persoanelor ce comit infracțiuni sau alte fapte antisociale, imediat după ce acestea au fost conturate ;

— organizarea unor procese cu publicitate lărgită la locurile de muncă sau în localitățile de domiciliu ale inculpaților ;

— popularizarea persoanelor vinovate prin presa locală, gazetele de stradă și cele din incinta unităților socialiste.

Alături de celelalte măsuri preventive întreprinse de aparat, acțiunile de pregătire contrainformativă și antiinfracțională efectuate au permis stăpânirea în mai bune condiții a situației operative din obiective, locuri și medii.

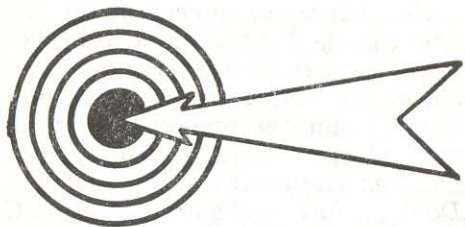
Ele au contribuit la scăderea substanțială, în anumite sectoare — minier și de prospecțiuni și explorări geologice — a unor categorii de abateri, cum sînt cele la Decretele nr. 400/1981 și 297/1977 și implicit la întărirea ordinii și stării de legalitate.

Totodată, s-a reușit temperarea unor elemente din cultele neo-protestante, care, la instigarea unor elemente din străinătate, preconizau să recurgă la acțiuni așa-zis protestatare pentru rezolvarea cererilor de plecare definitivă din țară, reușindu-se în mai multe cazuri determinarea celor în cauză să renunțe la astfel de intenții.

De asemenea, au oferit unor persoane ce s-au deplasat în străinătate posibilitatea de a contracara unele acțiuni întreprinse asupra lor pe timpul șederii în exterior. Semnificative în acest sens sînt acțiunile provocatoare întreprinse într-o țară occidentală asupra inginerilor „PRUNDARU” și „COSTICĂ” din Bistrița, care au putut fi operativ contracarate ca urmare a pregătirii temeinice și la obiect a cetățenilor români respectivi, de cadre din compartimentul de contraspionaj. Aceștia, la scurt timp după ce au vizitat ambasada română, au fost conduși la poliție, sub acuzația neîntemeiată de furt dintr-un magazin. Întrucît, în baza instructajului contrainformativ, au solicitat să fie chemat un cadru de la ambasada română, organele de poliție au fost puse în imposibilitate de a-și materializa acțiunea preconizată.

Acțiunile de pregătire contrainformativă și antiinfracțională au dus la creșterea receptivității oamenilor muncii față de unele atitudini și preocupări inamicale statului nostru din partea unor străini semnați că desfășoară acțiuni de diversiune ideologică, propagandă la emigrare, culegere de informații ori alte activități ostile, contribuind nemijlocit la documentarea și, în final, curmarea acestora.

Cu toate rezultatele bune obținute pe această linie, în activitatea desfășurată s-au manifestat și unele neajunsuri. Astfel, nu în toate cazurile s-a asigurat o pregătire corespunzătoare a unora dintre acțiunile întreprinse, acestea efectuîndu-se la modul general, fără a fi în suficientă măsură ancorate în problematica concretă din localitățile ori obiectivele respective, ceea ce nu a asigurat eficiența scontată. Unele expuneri au avut un caracter teoretic, nu au fost adaptate în suficientă măsură la nivelul de înțelegere al participanților, devenind mai puțin interesante și atractive. În același timp, nu în toate cazurile s-a controlat în suficientă măsură eficiența acestora.

„COMBINAȚIA NOASTRĂ...

I Informatorul „Tawi“, cetățean străin, a semnalat organelor noastre că serviciul de informații dintr-un stat al lumii a III-a, coordonat de unul european, își remunera agentura din țara noastră cu bani românești, rezultați din comercializarea de obiecte de proveniență străină și că pe la Stamora-Moravița s-ar fi creat un canal de scoatere ilegală din țară a unor valori, inclusiv a unor sume mari de lei.

Exploatând judicios informația, serviciul de linie din Direcția de contraspionaj și serviciul corespondent de la Securitatea județului Timiș au stabilit că cei ce aveau astfel de preocupări erau un diplomat acreditat la Belgrad și cîțiva doctoranzi străini aflați la studii în București și la Timișoara.

Informația deschisese o pistă, dar ea trebuia verificată complex. În acest stadiu s-a considerat că important era să se acționeze pentru: ● prevenirea scoaterii din țară a unor valori, inclusiv de bani românești; ● depistarea și anihilarea — prin măsuri combinate — a ca-

nalului menționat; ● curmarea acestor practici.

Printr-o bună conlucrare, într-un termen relativ scurt s-a intrat în posesia unor date certe privind elementele antrenate în acțiunea prezentată, luîndu-se totodată măsuri de identificare a diplomatului în cauză, între care și supravegherea calificată a locurilor și mediilor frecventate de acesta. În scurt timp „Iulius“, diplomat acreditat în țara vecină, cadru de informații, a intrat în țară. De asemenea, pe alt canal s-a primit informația potrivit căreia respectivul, revenind în Timișoara, primise de la unii conaționali, cunoscuți ca agenți ai săi, contravaloarea obiectelor vîndute, intenționînd să scoată din țară, în aceeași zi, suma de bani obținută.

În baza acestor date, recurgîndu-se la măsuri complexe, s-a creat diplomatului falsa convingere că era urmărit în timp ce transporta pe străzile Timișoarei suma de bani ascunsă în autoturism, cu număr de „C. D“. „Iulius“ a intrat în panică, stare în care a început să nu-și mai controleze acțiunile.

Astfel, în timp ce folosea trasee greu accesibile pentru a scăpa de „urmărire“, capota autoturismului s-a deschis, pe străzi răspindindu-se bancnote de 100 lei, fapt care a determinat pe cei ce au asistat la acest „spectacol“ involuntar să-l oprească pe călător ca să-și adune banii.

În acest context, la locul „întîmplărilor“ și-au făcut apariția și organele de miliție care au constatat că „Iulius“ avea ascunsă în autoturism suma de peste 2.000.000 lei și o cantitate apreciabilă de valută străină pe care intenționa să le scoată din țară în aceeași zi.

Documentele încheiate au constituit probe pe baza cărora s-a acționat în următoarele direcții :

— Confiscarea valutei și a banilor și predarea lor la Banca Națională a R. S. România ;

— Compromiterea diplomatului „Iulius“ în rîndul studenților și doctoranzilor străini din Centrul universitar Timișoara ;

— Propunerea ca diplomatul să fie trecut pe lista persoanelor indezirabile.

Ca urmare a informării, de către ambasadorul țării sale la Belgrad, a Departamentului de externe din care făcea parte, „Iulius“ a fost rechemat urgent de la post.

Corelînd datele și informațiile obținute prin finalizarea cazului relatat — de data aceasta în rîndul doctoranzilor țării respective din București și Timișoara —, citeva luni de zile mai tîrziu a fost prins și „Dan“, doctorand, agent al diplomatului „Iulius“, care avea ascunsă într-un autoturism cu nr. 12—B—... suma de 2.500.000 lei. Acestuia i s-a întocmit dosar penal, a fost cercetat de direc-

ția de profil din Departamentul Securității Statului, fiind apoi trimis în justiție și condamnat.

În fața probelor, ambasadorul țării sale la București și-a cerut scuze Ministerului de Externe al R. S. România, iar ca urmare a informării superiorilor săi, Departamentul de externe al statului respectiv a trimis ambasadorului banii necesari pentru achitarea cauțiunii. De asemenea, „Dan“ a fost rechemat în țară. O dată cu acest caz, canalul de la Stamura-Moravița nu a mai fost utilizat.

II Doctorandul „Carol“, aflat în contactul organelor noastre, a informat că diplomatul „Alex“ își manifesta îngrijorarea pentru conaționalii săi care se angrenează în „activități extrauniversitare“ și neglijează învățătura, șoferul ambasadei sale, conațional, coordonînd direct această activitate, iar el nu poate să-l oprească, respectivul avînd relații în țară care îl susțin. Ca urmare, a cerut lui „Carol“, fiind de altă naționalitate, să sesizeze organele de miliție cu privire la activitatea șoferului pentru a fi prins vînzînd obiecte de proveniență străină, în speranța că, în acest fel, va putea realiza trimîterea acestuia în țară.

Fiînd instruit corespunzător, „Carol“ a motivat lui „Alex“ că „...nu cunoaște pe nimeni la organele de miliție“ și i-a sugerat să solicite el, în mod discret, să vorbească cu un ofițer de miliție sau să discute această problemă cu directorul oficiului diplomatic. „Alex“ a fost de acord cu propunerea avansată, dar a manifestat teamă. A apreciat în mod deosebit ideea lui „Carol“ de a dis-

cuta cu directorul oficiului diplomatic, prin intermediul căruia să rezolve problema șoferului în cauză. A motivat că în acest fel nu-l poate acuza nimeni, întrucît oficiul diplomatic face parte din Ministerul Afacerilor Externe român, prin care ambasada, într-adevăr, rezolvă toate problemele administrative.

În acest context, avînd un minimum de date informative și cunoscîndu-se comportarea și poziția diplomatului față de țara noastră, s-au inițiat unele măsuri informativ-operative care vizau :

□ Verificarea adevăratei poziții a diplomatului față de șoferul ambasadei sale. Adică : era sau nu reală informația sa față de „Carol“, ori, prin aceasta, „Alex“ îl verifica pe „Carol“ sau căuta să pătrundă în rețeaua informativă a organelor noastre ? Datele obținute au scos în evidență că nici unul din aceste scopuri nu a stat în atenția lui „Alex“ ;

□ Crearea unor condiții care să faciliteze fie măsuri de control și influențare pozitivă a lui „Alex“, fie de compromitere a acestuia în cazul în care nu va acționa în direcția scontată de organele de securitate ;

□ Avînd în vedere că anumiți conaționali ai lui „Alex“, aflați la studii în România, erau în majoritate recalcitranți, agresivi și mențineau un climat favorabil comiterii de infracțiuni, la care angrenau și influențau negativ atît pe unii cetățeni străini aflați la studii, cît și români, ne-am propus să folosim poziția di-

plomatului în direcția trimiterii în țara de origine a unor astfel de elemente, între care și agenți ai serviciului de informații al țării ai căror cetățeni erau.

Întrucît datele obținute de la rețea, verificate și prin alte mijloace specifice, confirmau că „Alex“ era un element serios, pretabil a fi utilizat în mod indirect la realizarea unor sarcini de securitate, s-a trecut — cu aprobările necesare — la contactarea acestuia, sub acoperirea organelor de miliție. Acest contact a dat rezultatele scontate. Convins de utilitatea relațiilor cu organele noastre, „Alex“ a fost orientat, pe baza informațiilor furnizate, spre documentarea faptelor infracționale comise atît de șoferul ambasadei sale, cît și de unii studenți conaționali. În temeiul acestor dovezi, el a obținut, apoi, de la autoritățile statului său aprobare și dispoziții de trimitere a respectivilor în țară.

Ca urmare a acestor măsuri, starea de spirit din rîndul studenților conaționali s-a îmbunătățit și nu s-au mai semnalat activități cu caracter infracțional, iar, treptat, „Alex“ a devenit din ce în ce mai dependent de organele noastre.

Măsurile luate de „Alex“ au determinat aprecieri pozitive în cadrul Ministerului de Externe din țara sa, fapt ce a contribuit atît la creșterea încrederii diplomatului în ofițer, cît și la exploatarea informativă a lui „Alex“ pe linie de contraspionaj, în mediul diplomaților acreditați în țara noastră.

Maior Constantin MLADIN

CU METODE DIN ARSENALUL CRIMEI...

În strădaniile de a aduce în atenția aparatului date și documente ce pot contribui la educarea patriotică și profesională a cadrelor, prezentăm **Raportul Generalului de Divizie C. Dragalina, din 20 octombrie 1940, înaintat Președinției Consiliului de Miniștri**, care, după opinia noastră, constituie o pagină de istorie revelatoare privind mijloacele criminale la care au recurs uneori dușmanii României în încercarea lor de a lovi în integritatea și suveranitatea țării. El este în același timp un exemplu de demnitate românească și un omagiu adus acelor care, în zilele dramatice ale Dictatului de la Viena, au făcut totul pentru a apăra integritatea teritorială a României.

Iată textul raportului :

„*Participînd în delegațiunea română, de sub președinția domnului ministru Valer Pop, în timpul funcționării ei la Budapesta, am făcut următoarele constatări asupra unor fenomene de intoxicație survenite membrilor delegației române :*

1. *Întreg personalul delegației a locuit și a luat masa la hotelul „Pallatinus” din Insula Margareta din Budapesta. Hotelul este de prim rang.*

Micul dejun era servit în cameră, iar mesele à la carte în restaurantul hotelului, în care luau masa și alte persoane străine de comisiune și care nu erau cetățeni maghiari.

Cu unele din aceste persoane comisia avea relațiuni, așa încît își puteau comunica impresiile.

În repetate rînduri, diferiți membri ai delegației române, individual și în grup, s-au plîns de o serie de curioase tulburări pe care le-au resimțit, în special după mese sau noaptea.

De la început afirm că străinii de delegația română nu s-au plîns de asemenea fenomene.

Printre cei care au suferit asemenea consecințe, din delegațiunea noastră, citez pe următorii : colonelul Casian, din comisia de delimitare a frontierei ; dl. Zamfirescu, șef de secție, delegat de Ministerul de Finanțe ; dl. avocat Neguș, consilier juridic ; maiorul Tilichî, delegat în comisia de delimitare a frontierei ; dl. dr. Georgescu, de la Institutul Central de Statistică, membru în delegația de delimitare a frontierei și în delegația economică ; Mircea Niculescu, director în Ministerul Finanțelor, I. Tomaziu, secretar particular al d-lui ministru Valer Pop, Porumbielu de la Banca Națională ; d-ra Eremia și d-ra Temenciuc, ambele de la Ministerul Afacerilor Străine ; dl. I. Barbu, secretar al d-lui ministru Valer Pop, cum și subsemnatul.

În afară de persoanele sus-citate au fost și alți delegați, care au trecut temporar pe la comisie și care au constatat aceleași fenomene de intoxicație. De altfel, în primul moment cînd s-a relevat acest fenomen, membrii comisiei nu i-au dat atențiunea deosebită.

Fenomenele de care se plîngeau toți cei intoxicați veneau, pe neașteptate, la cîteva ore după masă sau în timpul somnului, cînd erau cuprinși de tulburări de auz și vedere, de amețeli, de pierdere de echilibru, tendință de a vomita, transpirații reci, amețeli etc.

S-a putut observa la mulți fie o stare de apatie și somnolență, fie o iritabilitate nervoasă.

Astfel, colonelul Casian, deși era un temperament calm, devenise extrem de nervos.

— Subsemnatul, deși duc o viață foarte sobră, am suferit aceste tulburări în mai multe rânduri, iar în noaptea de 12 octombrie, între orele 4 și 5 dimineața, acestea au fost așa de pronunțate — pot afirma atât de grave — încât sărind din somn am avut impresia clară că am fost drogat. O sudoare abundentă și rece, dureri de cap și amețeli, vomitări și stare de vertigiu. Am avut senzația că nu mai pot rezista, avind dificultăți în respirație, iar inima funcționa cu greutate.

Am încercat atunci să scriu pe o hartă, ce o aveam pe măsufă, ultimele mele dorințe.

A doua zi am povestit camarazilor mei întâmplarea.

— Într-una din ședințele comisiei de delimitare, pe cînd se lucra noaptea târziu, fiecare din membrii prezenți s-a simțit rău, așa încît am fost nevoiți să ridicăm ședința.

— D-ra Temenciu, de la Ministerul Afacerilor Străine, de o debilitate pronunțată, a fost evacuată în țară într-o stare destul de gravă, în urma tulburărilor ce le prezenta;

— Dl. Zamfirescu Ion, șef de secție la Ministerul de Finanțe, declară de asemenea că în 4 rânduri s-a simțit foarte rău, a vomitat și i-au apărut pe buze erupții care durau 4—5 zile.

— De asemenea, d-nii Tomaziu (secretarul d-lui ministru Valer Pop), Mircea Niculescu (director din Ministerul de Finanțe), Porumbielu, de la Banca Națională Română, s-au plîns în câteva rânduri de aceleași fenomene;

— D-l Barbu I., secretar al d-lui ministru Valer Pop, s-a sculat într-o dimineață, disperat, plîngîndu-se că nu mai vede deloc, deși s-a dus să controleze acest lucru la lumina ferestrei. După 1/2 oră, vederea i-a revenit.

— Într-una din zile a fost cuprins de aceleași tulburări grave un agent de siguranță ungur ce lua masa în același restaurant. Starea lui a fost foarte gravă, necesitînd intervenția medicilor și producînd panică în întregul hotel. De bună seamă că chelnerul i-a adus mîncarea destinată unui român.

Membrii delegației române nu s-au sesizat de aceste tulburări, pentru a le da interpretarea justă, decît după ce d-ra Eremia, întoarsă în țară, a primit o carte poștală revelatoare, pe care a depus-o la Marele Stat-Major. În această scrisoare, un fost bucătar de la hotelul „Pallatinus“ îi spune că nu a înțeles să o otrăvească, ci de cîte ori îi servea masa îi punea o doză mai mică de otrăvă decît i se cerea, aceasta pentru motivul că avea o deosebită simpatie pentru dînsa. Se menționează că d-ra Eremia se ducea adesea în bucătăria hotelului, pentru a-și alege felurile de mîncare.

În rezumat, subsemnatul cred că s-au făcut repetate tentative pentru intoxicarea membrilor comisiei spre a le micșora capacitatea de lucru, de atenție, sau poate pentru a-i suprima cu încetul. Unii membri din comisie se plîng și astăzi de consecințele toxicelor pe care le-au primit.

Nu m-am mirat că eu personal am fost urmărit în mod special, deoarece atît presa din Budapesta, cît și radio Budapesta și Londra au făcut contra mea o campanie susținută și îndelungată, acuzîndu-mă de dirzenia atitudinii mele.

Față de ceilalți delegați, atitudinea ungarilor era dictată de o ură permanentă pe care o au contra românilor, ură alimentată de o susținută propagandă, care atribuie românilor ororile pe care de fapt ungurii le comit în teritoriul răpit.

În legătură cu aceste procedee nepermise, reamintesc cazul raportat Domniei Voastre, în care 3 membri ai delegației de frontieră maghiare au invitat la masă pe doi din membrii delegației române și, abuzînd de calitatea lor de gazdă, după ce i-au adus într-o stare de totală ebrietate, le-au propus bani pentru a trasa linia de frontieră în avantajul ungarilor.

Ungurii au avut cîteaza ca a doua zi să vină în plin hotel, pentru a stărui în propunerile lor.

Purtarea delegaților români a fost demnă, respingînd cu indignare propunerile.

Și acest document se înscrie ca un argument în plus care demonstrează justetea chemării secretarului general al partidului nostru, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, de a manifesta în permanență spirit de vigilență, combativitate și fermitate în apărarea intereselor superioare ale națiunii, de a da dovadă de înalt patriotism și demnitate națională.

Colonel Traian BARA

SPIONAJ

ȘI CONTRASPIONAJ

LA MAPUTO

La începutul anului 1976, un tânăr ofițer, pilot în Forțele Aeriene Mozambicane, a fost contactat de agenți ai C.I.A. la Maputo în vederea recrutării sale. Tânărul ofițer s-a prefăcut receptiv la avansurile agenților C.I.A., astfel că un agent recrutor specializat, Walter Caetano de Andrade, a venit special de la Washington până în capitala mozambicană pentru a-l recruta.

La sfârșitul unei cine ce s-a prelungit până dimineața, într-un loc bine conspirat, Caetano de Andrade propunea lui Carneiro Gonçalves (pilotul mozambican) să fie agent al C.I.A. Acesta a acceptat, fiind dirijat de securitatea mozambicană, astfel că a început un joc operativ ce avea să se termine cinci ani mai târziu cu desființarea rețelei C.I.A. la Maputo și expulzarea agenților săi.

De la început Carneiro Gonçalves a raportat organelor de securitate mozambicane (S.N.A.S.P.) contactele avute cu agenții C.I.A. și a primit instrucțiuni să continue legăturile și să accepte tot ce i se propunea. Astfel, securitatea mozambicană a avut un agent infiltrat în rețeaua C.I.A. din Mozambic, lucru ce i-a permis să cunoască obiectivele și interesele principale ale agenturii în această țară și a contribuit la desființarea ei.

Walter Caetano de Andrade a stat la Maputo câteva zile. „Agentul“ Carneiro Gonçalves a fost predat în legătura a doi ofițeri C.I.A. în capitala mozambicană: Frederick Lee Wattering — pe atunci „secretar al ambasadei americane“ (cu funcții, mai târziu, în Consiliul Național de Securitate în Administrația Reagan) și Shirley Smith, care acționa, de asemenea, sub acoperire diplomatică. Contactul cu Carneiro Gonçalves avea să fie întrerupt trei ani mai târziu, deoarece acesta nu le furniza informațiile care-i interesau.

Alți mozambicani, atît civili, cît și militari, s-au lăsat prinși în ghearele C.I.A., trădîndu-și patria pentru un pumn de dolari. Prin intermediul acestor trădători, C.I.A. a reușit să obțină informații valoroase cu caracter militar. Aceste informații au fost furnizate regimului rasist și minoritar sud-african, care le-a utilizat pentru a-și planifica acțiunile de sabotaj și agresiune împotriva R. P. Mozambic.

În operațiunile de recrutare în Mozambic, C.I.A. a avut un ajutor sigur din partea lui José Massinga, funcționar în Ministerul Afacerilor Externe, care lucra pentru spionajul nord-american încă de la începutul anilor '60, fiind recrutat din pe-

rioadă efectuării studiilor în S.U.A. El a funcționat ca principal agent recrutor, indicând C.I.A. posibilele obiective și, în câteva cazuri, prezentându-le personal ofițerilor acestei centrale de spionaj la Maputo, profitând de poziția pe care o ocupa ca „vechi militant”.

Prin intermediul lui José Massinga, C.I.A. a putut să stabilească contacte cu majoritatea viitorilor agenți în Mozambic, recrutați, în principal, dintre militarii ce lucrau în Statul-Major al armatei și în alte organisme, unde puteau să aibă acces la date și informații de interes strategic. Alcido Chivite și Alberto Sande au fost doi dintre ofițerii recrutați prin intermediul lui Massinga. În ansamblu, ei au furnizat informații de valoare pentru imperialismul american și aliații săi din regiune, respectiv regimul de la Pretoria și regimul minoritar al Rhodesiei de Sud.

Ce fel de informații interesa C.I.A.? În primul rând, tot ceea ce se spunea despre președintele Samora Machel, precum și deplasările sale, starea de sănătate, amicitățile lui personale etc. Același tip de informații interesa și despre cei mai înalți conducători militari. În al treilea rând, C.I.A. dorea să cunoască toate informațiile cu caracter logistic privind Forțele Armate ale Mozambicului (F.P.L.M.) și în special Forțele Aeriene.

Pentru ce dorea C.I.A. acest gen de informații? Este evident că pentru viitoarele planuri de destabilizare a R. P. Mozambic, care puteau cuprinde — dacă condițiile ar fi fost propice — asasinarea conducătorilor și lovitura de stat. Pe plan mai apropiat, informațiile erau furnizate serviciilor secrete sud-africane și rhodesiene care se confruntau, mai mult sau mai puțin deschis, cu Mozambicul.

Această sinistă conspirație — pe care serviciile de securitate mozambicane au demascată-o în martie 1981 — a dus la desființarea rețelei C.I.A. la Maputo. A fost o bătălie câștigată, dar nu înseamnă că războiul s-a terminat. Lupta împotriva manevrelor C.I.A. este o luptă permanentă, care cere o vigilență constantă.

★

C.I.A. acționa în Mozambic din perioada colonială, existând probe ale legăturilor sale cu P.I.D.E. / D.G.S. și cu serviciile de informații (spionaj și contraspionaj) ale armatei portugheze, în special în domeniile schimbului de informații și de formare a personalului specializat. De la proclamarea Republicii Populare Mozambic, serviciile secrete americane și-au intensificat activitatea în această țară. Ele au început să folosească, încă de atunci, acoperirea ambasadei S.U.A. la Maputo, unde ofițerii au în mod oficial funcții care le asigură imunitatea diplomatică. S.U.A. au fost luate prin surprindere de deruta colonialismului portughez, deoarece, la sfârșitul anilor '70, faimosul „Memorandum 39” al lui Henry Kissinger considera regimul colonial portughez ca foarte solid, la fel ca și regimul „alb” din Rhodesia și Africa de Sud, și sfătuia guvernul S.U.A. să le sprijine în mod indirect, fără a se compromite public. Precipitându-se căderea colonialismului, S.U.A. nu au fost capabile să definească imediat o politică clară cu privire la Africa Australă. Intensificarea activității C.I.A. în Mozambic ca și în alte țări din această zonă corespunde necesității Washingtonului de a culege cea mai mare cantitate posibilă de informații care să-i permită să definească cele mai bune opțiuni. Ca de obicei, C.I.A. a strâns, de asemenea, toate informațiile care i-ar putea servi la o viitoare intervenție, mai mult sau mai puțin deschisă, în problemele interne ale Mozambicului.

Victoria poporului mozambican în războiul său împotriva colonialismului portughez a reprezentat pentru S.U.A. înfrângerea unui din aliații săi. Mozambicul a ajuns la independență sub conducerea unei mișcări de eliberare — FRELIMO — a cărei opțiune socialistă era clară, încă de pe atunci, pentru mulți observatori. Imperialismul simțea, pe de o parte, că interesele sale în Mozambic erau în mod serios amenințate, iar pe

de altă parte se temea ca tinăra republică să devină o bază sigură pentru mișcările de eliberare din țările oprimate din zonă. Însăși politica oficială a Washingtonului era oscilantă față de atitudinea pe care să o ia față de Mozambic, deoarece C.I.A. crease condițiile pentru o politică de ostilități deschise.

Imediat în anul 1975 a fost implantat la Maputo, ca șef al rezidenței C.I.A., Frederick Lee Wetering, ofițer de înaltă clasă, specialist în probleme de natură economică și militară ale țărilor Africii Australe, care lucrase în Tanzania cu faimosul Frank Carlucci* — în pregătirea loviturii de stat împotriva guvernului din Zanzibar. Același Carlucci, în perioada în care Wetering era detașat la Maputo, juca un rol important în sprijinirea contrarevoluției din Portugalia, ulterior fiind subdirector al C.I.A. ca plată a serviciilor aduse.

Wetering, cu sprijinul celorlalți ofițeri aflați la Maputo, a trecut la mărirea rețelei C.I.A. din Mozambic. Începând cu recrutarea de agenți mozambicani, el a procedat, în același timp, la supravegherea cetățenilor străini rezidenți la Maputo, în special a diplomaților și specialiștilor din țările socialiste. De altfel, așa cum scoate în evidență John Stockwell, un fost ofițer C.I.A., în cartea sa „C.I.A. împotriva Angolei“, diplomații din țările socialiste constituie una din principalele direcții ale agenției; în terminologia C.I.A. ei sînt numiți „hard points“, ceea ce se poate traduce prin „puncte dificile“.

Pe măsură ce se dezvoltă procesul revoluționar în Mozambic și devenea mai clară opțiunea socialistă a acestei țări, se intensifica și activitatea C.I.A., orientată cu precădere spre culegerea de informații care să permită destabilizarea țării și chiar înlăturarea guvernului popular. Concomitent, C.I.A. se angajează în acțiuni concrete de lansare a unor zvonuri și manevre tendențioase pentru agravarea dificultăților existente pe plan economic. Este normal să ne întrebăm, azi, pînă la ce punct a fost amestecată C.I.A. în diversele forme de sabotaj, inclusiv e-

conomic, cărora R. P. Mozambic le-a fost victimă de-a lungul anilor.

C.I.A. repeta în Mozambic procesele de destabilizare ce le experimentase, cu sau fără succes, în diferite alte țări în curs de dezvoltare, precum Chile, Cuba, Guatemala, Nicaragua etc.

Vigilența poporului mozambican a decalat totuși majoritatea acestor manevre.

★

Care sînt metodele folosite de C.I.A. în tentativele sale de recrutare de agenți mozambicani? Aceste metode, după cum se arată de altfel în istoria „recrutării“ lui João Carneiro Gonçalves, presupune un program stabilit de agenție și pe care ofițerii săi îl aplică, cu puține variante, în diferite puncte ale lumii. În primul rînd, ei stabilesc aria prioritară de penetrare: forțele armate, organele informative, aparatul de stat și economic. Urmează apoi identificarea persoanelor care, în fiecare din aceste sectoare, vor fi eventual receptive la „apropiere“. De multe ori pentru această identificare se folosesc serviciile unui agent indicator, recrutat deja anterior, așa cum a fost Massinga, de exemplu. După aceea se folosesc de anumite evenimente sociale, cum ar fi recepțiile date la ambasade, pentru a realiza cunoașterea directă a persoanei selecționate, ca potențial candidat pentru a fi atras la colaborare de către C.I.A. Cînd asemenea evenimente nu au loc, atunci ofițerii C.I.A. le creează ei, invîind persoana în cauză la un prînz sau la o cină. De multe ori, agentul indicator pregătește o întîlnire aparent „întîmplătoare“ între candidat și ofițerul C.I.A.

Urmează, în mod normal, o perioadă mai mare sau mai mică, în care ofițerul C.I.A. se apropie de viitorul colaborator, încercînd să-i descopere opiniile, gusturile, punctele slabe și, simultan, să-i capteze încrederea și simpatia sa. Prin intermediul invitațiilor și al cadourilor, între cei doi se va stabili o anumită înțelegere pentru continuarea dialogului. Cînd persoana în cauză este „coaptă“

* Frank Carlucci a fost numit recent șeful Consiliului Securității Naționale (S.U.A.).

pentru recrutare — lucru stabilit de ofițerul care-l are în contact, atunci el va trimite propuneri în acest sens centralei C.I.A. (Langley). Dacă propunerea este aprobată, în mod expres va veni din S.U.A. un agent specializat pentru a face recrutarea, exact cum s-a întâmplat în cazul lui Carneiro Goncalves. Această măsură este destinată să evite compromiterea ofițerilor acoperiți, în cazul în care candidatul refuză colaborarea.

În momentul recrutării, ofițerul recrutator va exploata fie ambiția personală a candidatului, fie aviditatea lui pentru bani, încercând să-i convingă că „lucrând” pentru C.I.A., este cea mai bună formă să-și servească țara, promitându-i că ulterior acesta va putea să se stabilească în S.U.A.

Imediat ce candidatul acceptă colaborarea, îi este dat un chestionar pentru completare și instrucțiuni asupra modului de procedare la viitoarele întâlniri. Recrutorul abandonează țara, lăsând pe noul agent în legătura ofițerilor aflați la post. De acum încolo, au loc întâlniri planificate, în care cel recrutat dă informații, de fiecare dată mai detaliate.

C.I.A. începe să aibă o anumită încredere în noul agent și îi trasează misiuni mai deosebite, numai după ce o anumită cantitate de informații furnizate de acesta au fost confirmate ca reale.

Există și cazuri în care agentul primește instrucțiuni să nu întreprindă acțiuni de culegere de informații și să aștepte să ocupe o funcție care să-i permită acest lucru. În astfel de cazuri, agentul poate aștepta timp de ani de zile. Scopul său este să ocupe o poziție cât mai bună într-unul din obiectivele vizate de C.I.A.; iar în alte cazuri este vorba doar de a aștepta ca împrejurarea politică să permită o mai bună utilizare a agentului.

Chiar în aceste situații, C.I.A. continuă să plătească agentul, depunându-i banii într-un cont dintr-o bancă din S.U.A. sau din altă țară.

În mod frecvent, pentru studierea posibilităților „recruți”, precum și pentru

culegerea de informații generale, ofițerii C.I.A. care acționează sub acoperire diplomatică utilizează cluburile sportive și recreative. De exemplu, șeful rezidenței C.I.A. la Maputo, Frederici Boyce Lundhal, era membru în Aeroclubul local, ceea ce îi servea să stabilească contacte cu diferite persoane ce lucrau în aviația civilă mozambicană, sector în care spionajul american avea mari interese.

În afara rețelei „normale” de ofițeri ce țin de rezidența C.I.A. dintr-un anumit oraș, agenția mai posedă așa-numiți „ilegali”, agenți fără acoperire diplomatică, infiltrați prin intermediul firmelor particulare, organizațiilor pseudo-umanitare etc., iar în anumite cazuri sînt pur și simplu trecuți peste frontiere cu documente false sau chiar lansați cu parașuta deasupra țării care constituie ținta respectivei oficine de spionaj. În general, acești agenți „ilegali” nu au legături cu rezidența locală a C.I.A. și țin legătura prin radio cu un post dintr-o altă țară, prin intermediul unei aparaturi de transmisie miniaturizate care o aduc cu ei din S.U.A.

De asemenea, pentru culegerea de informații, C.I.A. se folosește și de ziaristi, membri ai organizațiilor religioase, oameni de afaceri, savanți, membri ai organizațiilor studențești și de sindicat care se deplasează frecvent în străinătate ș.a. Pentru acoperirea activității lor, aceste elemente folosesc metoda contactelor numeroase în țările pe care le vizitează și, la înoarecere, vor face un raport pentru C.I.A. În afara celor care muncesc regulat pentru agenție, se obișnuiește ca C.I.A. să intervieveze alți cetățeni americani care se deplasează în străinătate, în special în țările socialiste, și obțin de la ei informațiile pe care le-au putut culege.

Acestea sînt cîteva din metodele folosite de C.I.A., amplu expuse în memorii și interviuri, inclusiv de foști ofițeri ai agenției, ca: Phillip Agee, John Stockwel și Frank Snep, care au abandonat „C.I.A.” și au denunțat activitățile acesteia.

(va urma)

Căpitan Ilarie FILIP

BIBLIOGRAFIE

la temele pentru pregătirea de specialitate a cadrelor
de securitate (pentru convocările din anii 1986—1987)

1. Tema : Conceptul de prevenire elaborat de secretarul general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, fundament și călăuză pentru întreaga activitate de securitate. Măsurile specifice de prevenire care se întreprind pe linie de securitate și căile de creștere continuă a eficienței acesteia.

— Lucrarea : „Conceptia Partidului Comunist Român, a secretarului său general, comandantul suprem al forțelor armate, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, privind rolul și sarcinile organelor Ministerului de Interne“, Serviciul editorial și cinematografic, 1985 ;

— Nicolae Popovici : „Conceptia președintelui NICOLAE CEAUȘESCU cu privire la căile și mijloacele de combatere și prevenire a infracțiunilor“, Centrul de cercetări pentru problemele tineretului, august 1982, pag. 1—21 ;

— Ordinul ministrului de interne nr. 000875 din 15 mai 1976 privind organizarea și desfășurarea muncii informativ-operative a organelor de securitate, art. 16—25 ;

— Ordinul ministrului de interne nr. D/00120 din 11 septembrie 1979 privind munca informativ-operativă a unităților și organelor Ministerului de Interne în rîndul străinilor, art. 6, 21, 23—25 ;

— Ordinul ministrului de interne nr. D/00115 din 20 august 1979 privind organizarea activității organelor de cercetare penală ale securității, art. 18—22.

— Planul de măsuri pentru îmbunătățirea activității de prevenire desfășurată de organele de securitate, aprobat de Consiliul de conducere al D.S.S. la 13 aprilie 1979 ;

— Program cuprinzînd măsurile ce urmează a fi întreprinse pentru îmbunătățirea activității organelor de securitate cu atribuții în domeniul apărării economiei naționale nr. D/00686, din 30 decembrie 1983 ;

— Programul de măsuri în acțiunea „Alfa“, din 24 decembrie 1980 ;

— Plan de măsuri în problema „înscrișuri anonime cu conținut dușmănos“, din 3 aprilie 1985 ;

— Programul de măsuri privind perfecționarea activității de cooperare dintre organele de securitate, cele de miliție, trupele de securitate și cele de pompieri în vederea apărării avuției naționale, nr. 0017724/1980, pct. 21 ;

— Hotărîrea Biroului executiv al Consiliului de conducere al D.S.S., din 30 august 1986 ;

— Publicația „Securitatea“ nr. 3/1986, pag. 18 ; 2/1986, pag. 66, 71, 82 ; 1/1986, pag. 41, 54 ; 2/1985, pag. 47 ; 4/1984, pag. 11 și 26 ; 3/1984, pag. 12, 18, 42 ; 2/1984, pag. 51, 2/1983, pag. 4, 43 ; 4/1978, pag. 40 ; 3/1979, pag. 16 ; 2/1979, pag. 61 ; 3/1978, pag. 78 ; 2/1978, pag. 16, 35, 56.

2. Tema : Organizarea activității de supraveghere informativ-operativă a comercianților străini și a legăturilor lor suspecte din rîndul cetățenilor români. Particularități ale măsurilor preventive întreprinse de organele de securitate pentru contracararea acțiunilor ostile ale acestora.

— NICOLAE CEAUȘESCU : Raport la cel de-al XIII-lea Congres al P.C.R., Ed. politică, București, 1984, pag. 8—40 ; Cuvîntare la Plenara comună a Consiliului Național al Oamenilor Muncii și a Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale, „Scînteia“, 20 iunie 1986 ;

— Legea nr. 23/1971 ;

— Decretul nr. 408/1985 ;

— H.C.M. nr. 18/1972 privind modul de stabilire a relațiilor cu străinii ;

— Convențiile de la Viena din 1961 și 1963 privind relațiile diplomatice și consulare ;

— Ordinele ministrului de interne nr. 00120/1979 și nr. 00162/1985 și Instrucțiunile nr. 000165/1986 ;

- Programul-cadru de măsuri pentru supravegherea străinilor, din 1984 ;
- Programul de măsuri al Departamentului Securității Statului pe anul 1986 ;
- Articolul „Întărirea vigilenței și combativității în apărarea secretului de stat, a cuceririlor revoluționare ale poporului“ — „Scinteia“ din 6 august 1986 ;
- Publicația „Securitatea“ nr. 2/1981, pag. 28 și 31 ; nr. 3/1981, pag. 3 ; nr. 4/1981, pag. 20 ; nr. 4/1982, pag. 29—36 ; nr. 1/1983, pag. 21 ; nr. 1/1984, pag. 18 ; nr. 3/1984, pag. 18 ; nr. 3/1985, pag. 31.

3. Tema : Căi, metode și mijloace folosite în activitatea de pașapoarte și P.C.T.F. pentru culegerea, verificarea și exploatarea datelor și informațiilor cu conținut operativ, referitoare la activitatea străinilor veniți în țara noastră.

- NICOLAE CEAUȘESCU : Mesajul adresat lucrătorilor din D.S.S. cu prilejul împlinirii a 35 de ani de la crearea organelor de securitate, publicația „Securitatea“ nr. 3/1983, pag. 3 ;
- Legea nr. 25/1969 privind regimul străinilor în R. S. România ;
- Decretul nr. 156/1970 privind regimul pașapoartelor ;
- H.C.M. nr. 424/1970 privind stabilirea unor măsuri în legătură cu regimul pașapoartelor ;
- Decretul nr. 400/1982 privind controlul pentru trecerea frontierei de stat române ;
- Ordinele ministrului de interne nr. : 000700/1975 ; nr. 000875/1976 ; nr. 0001370/1978 ; nr. D/00120/1979 ; nr. D/00129/1980 ;
- Ordinul ministrului secretar de stat și șef al Departamentului Securității Statului nr. 00311/1985 ;
- Programul de măsuri al Departamentului Securității Statului pe anul 1986 ;
- Programul de măsuri nr. D/0012314/26 decembrie 1984 cu privire la îmbunătățirea activității de supraveghere informativ-operativă a străinilor aflați în R.S.R. ;
- Programele de măsuri : „Eterul“, „Rutierul“, „Oceanul“, în problemele „culte-secte“ și „naționaliști-iredentiști“ ;
- Publicația „Securitatea“ nr. 2/1982, pag. 23 ; nr. 1/1983, pag. 35 ; nr. 2/1984, pag. 37 ; nr. 4/1985, pag. 12.

4. Tema : Particularități ale muncii de securitate pe profil de informații interne, contrainformații în sectoarele economice, contraspionaj și contrainformații militare în perioada inițială și pe timpul ducerii războiului de către întregul popor.

- Legea nr. 5/1969 privind înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Apărării Republicii Socialiste România ;
- Legea nr. 14/1972 privind organizarea apărării naționale a R.S.R., titlul II, cap. II, titlul V ;
- Directiva Comandantului suprem al Forțelor Armate ale R.S.R. privind pregătirea militară și politică a armatei în perioada 1986—1990 ;
- Pregătirea și ducerea luptei de rezistență pe teritoriul național vremelnice ocupat de agresor, Ed. Militară, București, 1982, cap. IV ;
- Ordinele și instrucțiunile pe linii de muncă ;
- Publicația „Securitatea“ nr. 1/1985, pag. 9 ; nr. 4/1985, pag. 3 ; nr. 1/1986, pag. 17 și 26 ; nr. 2/1986, pag. 16, 39 și 47 ; nr. 3/1986, pag. 32.

5. Tema : Acțiunile unităților Departamentului Securității Statului, în cooperare cu celelalte organe și unități ale Ministerului de Interne, unitățile armatei, gărzile patriotice și alte elemente ale sistemului apărării naționale, pentru descoperirea, capturarea sau nimicirea elementelor de cercetare-diversiune și teroriste care vor acționa în perioada inițială a războiului.

- NICOLAE CEAUȘESCU : Raport la cel de-al XIII-lea Congres al P.C.R. — capitolul „politica externă“ ; Cuvîntare la convocarea bilanț cu cadrele de comandă și de partid din armată, 17 decembrie 1985 ;
- Directiva comandantului suprem privind pregătirea de luptă și politică pe perioada 1986—1990 ;
- Buletinul trupelor de securitate nr. 4/1985, pag. 3—12 ; 60—65.

Cu prilejul celei de-a XXXIX-a aniversări a proclamării
Republicii și al Anului Nou — 1987

„SECURITATEA“

urează tuturor cititorilor și colaboratorilor săi un călduros

LA MULȚI ANI !

